STADSARCHEOLOGIE GENT

Archeologienota met beperkte samenstelling

projectcode 2018G49

Gent, Cluster Verpleegstersstraat

Verantwoordelijke uitgever: Stad Gent – De Zwarte Doos – Stadsarcheologie Gent
Dulle-Grietlaan 12, 9050 Gentbrugge, stadsarcheologie@stad.gent, tel. 09 266 57 60 - fax 09 266 57 87

Inhoudstafel

Deel 1: Privacyfiche bureau-onderzoek

Deel 2: Verslag van resultaten bureau-onderzoek

2.1 Colofon

2.2 Samenvatting

2.3 Beschrijvend deel

- 2.3.1 Administratieve gegevens / technische fiche
- 2.3.2 Juridische context
- 2.3.3 Onderzoekskader
- 2.3.4 Ruimtelijke situering
- 2.3.5 Geplande ingrepen en hun impact op het bodemarchief
- 2.3.6 Archeologisch potentieel
  - 2.3.6.1 Methode en onderzoeksvragen
  - 2.3.6.2 Fysisch geografische situatie
  - 2.3.6.3 Bekende archeologische vindplaatsen
  - 2.3.6.4 Archeologische indicatoren
  - 2.3.6.5 Verstoringshistoriek
- 2.3.7 Verantwoording nota met beperkte samenstelling met doorslaggevend aspect
- 2.3.8 Datering en interpretatie van onderzochte gebied
- 2.3.9 Gemotiveerde verwachting
- 2.3.10 Gemotiveerd advies voor maatregelen

2.4 Relevante bibliografie

2.5 Bijlagen

- 2.5.1 Plannenlijst
- 2.5.2 Fotolijst

Deel 3: Programma van maatregelen

3.1 Gemotiveerd advies voor maatregelen

3.2 Programma van maatregelen

Deel 2: Verslag van resultaten bureau-onderzoek

2.1 Colofon

Titel: Gent, Cluster Verpleegstersstraat

Auteurs: Marie-Anne Bru

Projectnummer: 2018G49

Opdrachtgever: Stad Gent

Projectleiding: Stadsarcheologie Gent

Erkend archeoloog: Marie-Anne Bru, OE/ERK/Archeoloog/2015/00012

Datum: 23-24 juli 2018

Wettelijk depotnummer: D/2018/0341/17

Stad Gent – De Zwarte Doos – Stadsarcheologie
Dulle-Grietlaan 12
9050 Gentbrugge
09/2665760
stadsarcheologie@stad.gent

2.2 Samenvatting

Voor de opmaak van een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning voor de heraanleg en vernieuwing van de riolering in de Cluster Verpleegstersstraat, dient een archeologienota opgemaakt te worden. Deze aanvraag behelst de heraanleg en vernieuwing van de riolering in de volledige Verpleegstersstraat, Distelstraat en Tenderstraat. De Aaigemstraat wordt aangepakt van iets ten westen van het kruispunt met de Rijsenbergstraat tot aan het kruispunt met de Koning Albertlaan.

Gezien de aard van de geplande bodemingrepen, en het feit dat deze gebeuren in een zone waar reeds veel bodemactiviteit plaatsvond, evenals het gebrek aan historische indicaties voor relevante sites, is de kans op bewaarde archeologische aanwezige sporen quasi nihil.

Voor het project Cluster Verpleegstersstraat werd dan ook geopteerd om een nota op te maken met een beperkte samenstelling. Deze beslissing werd genomen na een duidelijk afwegen van de mogelijke erfgoedwaarde. Alle gegevens werden ruimtelijk en inhoudelijk met elkaar geconfronteerd en ook in relatie tot de geplande werken afgewogen. Het resultaat hiervan is de keuze voor een archeologienota met beperkte samenstelling.

De drie vooropgestelde criteria werden duidelijk afgewogen:

1° er is geen archeologisch erfgoed (meer) aanwezig
2° de werken waarvoor een vergunning moet worden aangevraagd, hebben geen impact op het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed
3° een archeologisch onderzoek op de betrokken terreinen in kwestie zal niet leiden tot kenniswinst.

Na afweging van alle gekende gegevens zoals onderzocht onder het punt 2.3.6 Archeologisch potentieel, kunnen we argumenteren dat het volgende vooropgestelde criteria aangehaald kan worden.

- Geen kenniswinst:

Het is duidelijk dat, de voorziene ingreep van een gescheiden riolering en de heraanleg van de verschillende straten, gekoppeld aan de gegevens verzameld uit de bodemkundige data, het historisch kaartmateriaal en de gekende sites via inventarissen, er zonder twijfel toe leidt dat een archeologisch onderzoek voorafgaand aan de vooropgestelde ingrepen GEEN kenniswinst zou opleveren.

2.3 Beschrijvend deel

2.3.1 Administratieve gegevens / technische fiche

Projectcode:	2018G49
Locatie:	Oost-Vlaanderen, Gent, Verpleegstersstraat, Distelstraat, Frans De Potterstraat, Aaigemstraat, Tenderstraat
Kadaster Afdeling Sectie Percelen:	Afdeling 9, Sectie I, openbaar domein
Kadasterplan:	Zie plan 1
Topografische kaart:	Zie plan 3
Bounding Box:	(103124, 192472); (103822, 192472); (103124, 192156); (103822, 192156)
Onderdeel Archeologische zone:	nee
Grootte percelen:	11839 m²
Grootte projectgebied:	11839 m²
Reden van de ingreep:	Heraanleg straten en vernieuwing riolering Cluster Verpleegstersstraat
Betrokken actoren en specialisten:	Peter Steurbaut (historisch kaartmateriaal)

2.3.2 Juridische context

Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag, van een publiekrechterlijke aanvrager, voor werken BUITEN de Gentse vastgestelde archeologische zone. Volgens het gewestplan 'Gentse en Kanaalzone' ligt het project in een zone voor wonen. Het betreft hier dus een zone waarbij de totale oppervlakte van de percelen 3000 m² of meer beslaat en de ingreep minimaal 1000 m².

De oppervlakte van het totale plangebied Cluster Verpleegstersstraat bedraagt 11839 m².

Vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

2.3.3 Onderzoekskader

Aanleiding van dit bureau-onderzoek vormt de heraanleg van de Cluster Verpleegstersstraat, inclusief de aanleg van een gescheiden riolering. Met dit bureau-onderzoek wordt de eerste stap gezet van archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een bekrachtigde archeologienota en aldus de behartiging van de archeologische belangen binnen de planrealisatie conform het actueel Vlaams erfgoedbeleid. Finaal formuleert het archeologische vooronderzoek een beargumenteerde inschatting van het potentieel voor kennisvermeerdering van eventueel aanwezige archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied en hoe hiermee om te gaan in het kader van de planuitvoering.

Het projectgebied wordt gekenmerkt door zijn ligging in het zuidwesten van Gent. Het project Cluster Verpleegstersstraat omvat de volledige Verpleegstersstraat, Distelstraat en Tenderstraat. De Aaigemstraat wordt aangepakt van iets ten westen van het kruispunt met de Rijsenbergstraat tot aan het kruispunt met de Koning Albertlaan.

2.3.4 Ruimtelijke situering

De projectzone Cluster Verpleegstersstraat (kad. Afdeling 9, Sectie I, openbaar domein) situeert zich ten zuidwesten van het historische centrum van Gent. Het project Cluster Verpleegstersstraat omvat de volledige Verpleegstersstraat, Distelstraat en Tenderstraat. De Aaigemstraat wordt aangepakt van iets ten westen van het kruispunt met de Rijsenbergstraat tot aan het kruispunt met de Koning Albertlaan. De totale som van het projectgebied waarop de geplande werken van toepassing zijn, bedraagt 11839 m² (3252 + 8587 = 11839 m²). Volgens het gewestplan 'Gentse en Kanaalzone' ligt het project in een zone voor wonen.

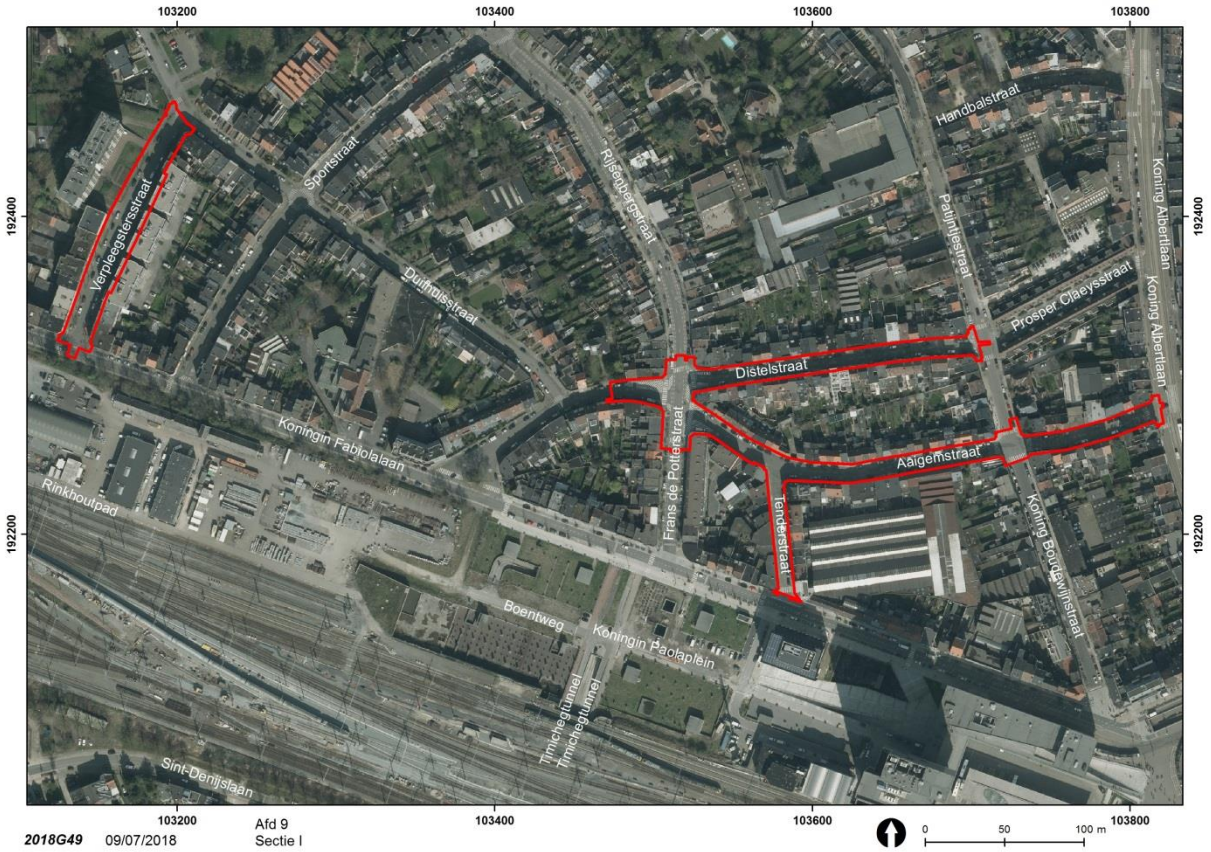
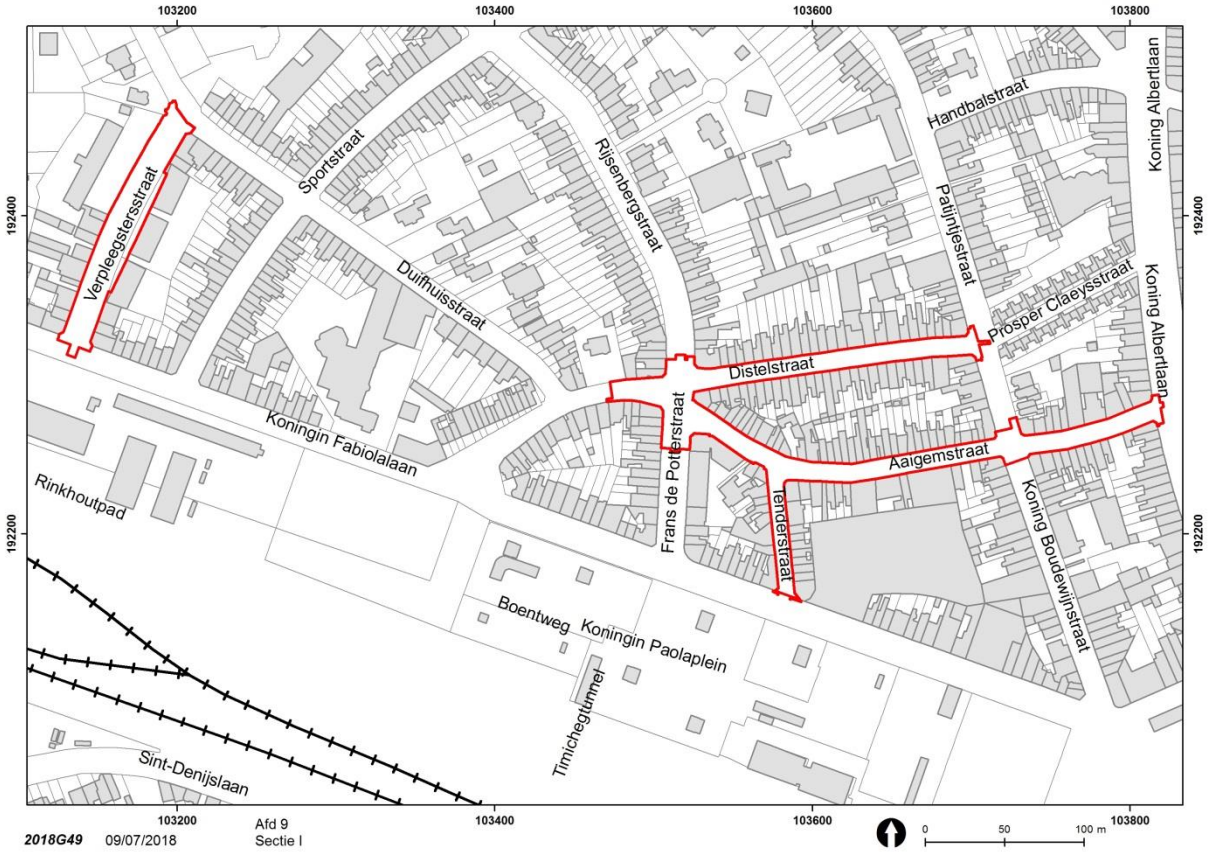

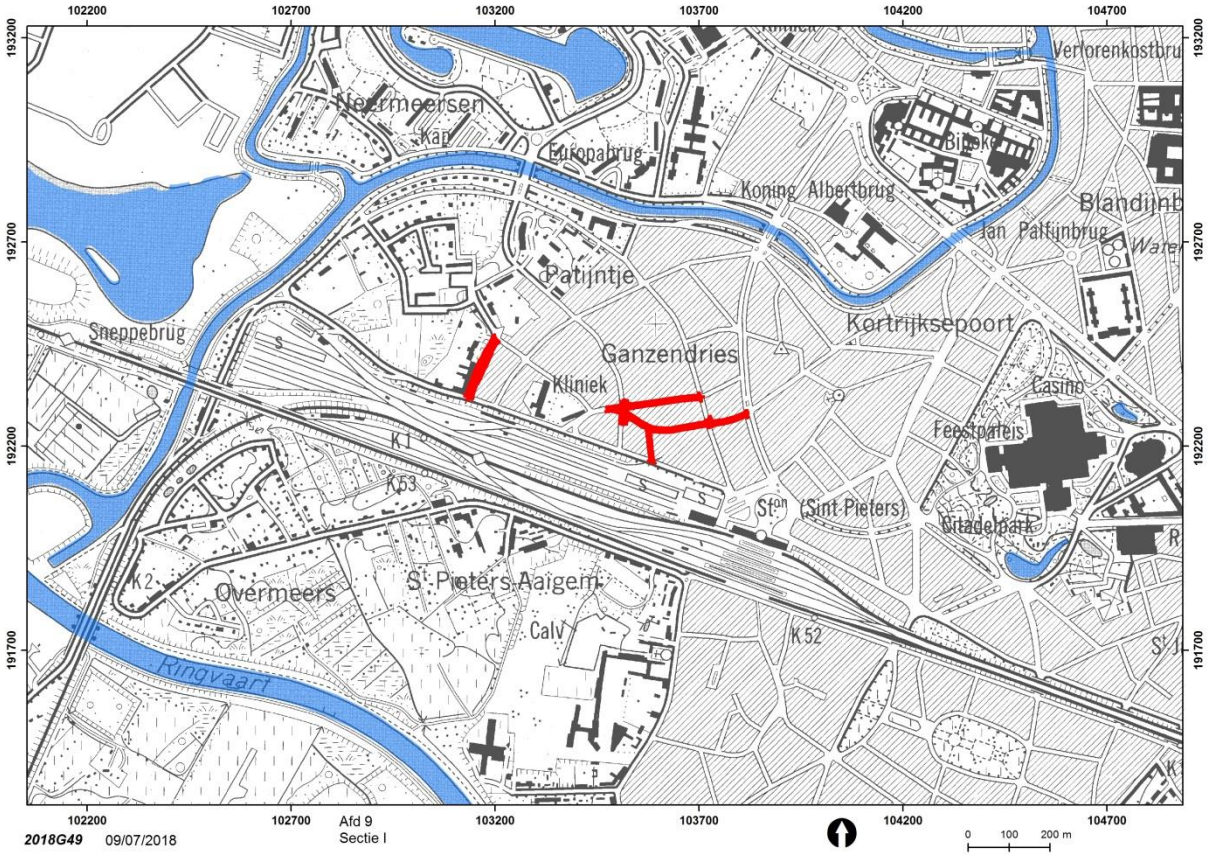
Foto 1: Situering projectzone op de orthofoto van 2018 (Eurosense Belfotop & Stad Gent, De Zwarte Doos, Stadsarcheologie)

Plan 1: Situering projectgebied op het hedendaags kadaster (Stad Gent, De Zwarte Doos, Stadsarcheologie)

Plan 2: Situering projectgebied op de GRB basiskaart (AGIV GRB Basiskaart & Stad Gent, De Zwarte Doos, Stadsarcheologie)

Plan 3: Situering projectgebied op de Topografische kaart 1981 (NGI en AGIV)

2.3.5 Geplande ingrepen en hun impact op het bodemarchief

De aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning omvat het wegen- en rioleringsontwerp van de volledige Verpleegstersstraat, Distelstraat en Tenderstraat. De Aaigemstraat wordt voor een groot deel heraangelegd, van iets ten westen van het kruispunt met de Rijsenbergstraat tot aan het kruispunt met de Koning Albertlaan. In totaliteit beslaat het projectgebied 11839 m².

Het geplande grondverzet bestaat uit:

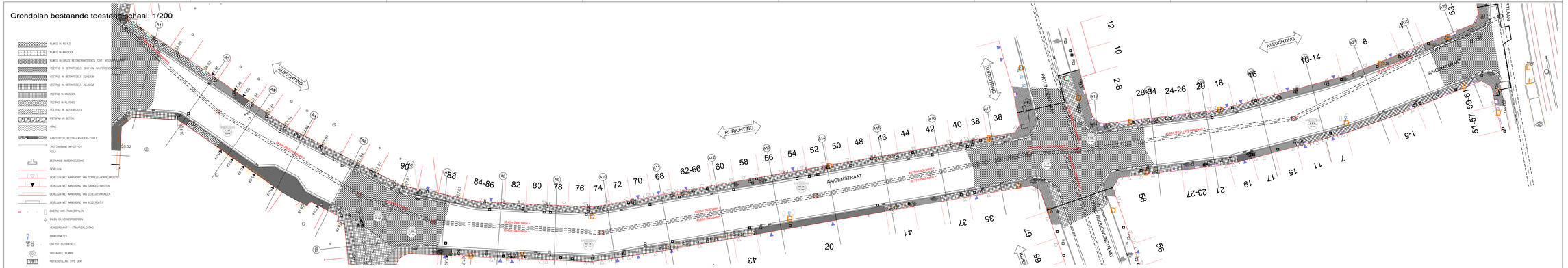
- Tenderstraat:
    - Woonerf met losstaande plantvakken (enkele bomen, enkele lage beplanting)
    - Parkeervakken
    - Gescheiden riolering (DWA en RWA) met aansluiting op de Aaigemstraat (ca. 3,08 m diep)
    - Plaatsen fietsenstallingen
- Verpleegstersstraat:
    - Voetpaden, parkeerstrook en rijweg
    - Plantvakken worden behouden en aangevuld met nieuwe bomen
    - Plaatsen van twee bomen als poort naar de straat
    - Gescheiden riolering (DWA en RWA), aansluiting op bestaande riolering in Koningin Fabiolalaan (ca. 2,36-2,65 m diep)
    - Plaatsen spelelement in het groen
    - Plaatsen fietsenstallingen
- Aaigemstraat:
    - Voetpaden, parkeerstrook en rijweg
    - Plantvakken
    - Gescheiden riolering (DWA en RWA) met aansluiting op bestaande riolering in Rijsenbergstraat en Koning Albertlaan (ca. 3,21 m diep)
    - Plaatsen banken, spelelement
    - Plaatsen fietsenstallingen
    - Verhoogde fietspaden ter hoogte van kruispunten met Rijsenberg- en Frans De Potterstraat
- Distelstraat:
    - Voetpaden, parkeerstrook en rijweg
    - Plantvakken
    - Gescheiden riolering (DWA en RWA) met aansluiting op bestaande riolering in Rijsenbergstraat (ca. 2,17-2,42 m diep)
    - Plaatsen fietsenstallingen
- Kruispunt Frans De Potterstraat-Aaigemstraat-Distelstraat-Tenderstraat: riolering tot ca. 5 m diep (pompput)

Plan 4: Ontwerpplannen (Stad Gent, Departement Publieke Ruimte)

2.3.6 Archeologisch potentieel

2.3.6.1 Methode en onderzoeksvragen

Grondplan bestaande toestand schaal: 1/200

RIJRICHTING
AAIGEMSTRAAT
PATIJNTJESTRAAT
KRONING BOUDEWIJN
RIJRICHTING
RIJRICHTING
RIJRICHTING

Grondplan bestaande toestand schaal: 1/200

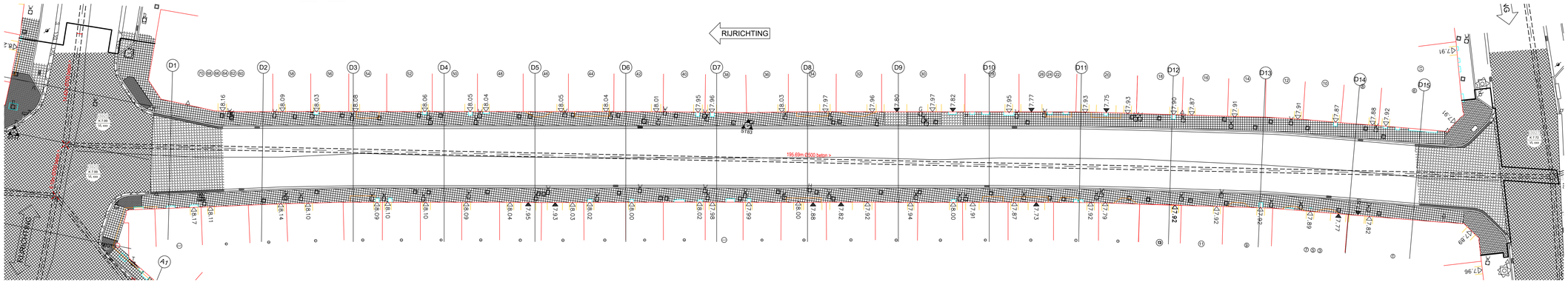
- RUWEG IN ASFALT
- RUWEG IN KASSEIEN
- RUWEG IN GRUIZE BETONSTRAATSTENEN 22X11 VISGRATVERBAND
- VOETPAD IN BETONTEGELS 22X11CM HALFSTEENSVERBAND
- VOETPAD IN BETONTEGELS 22X22CM
- VOETPAD IN BETONTEGELS 30x30CM
- VOETPAD IN KASSEIEN
- VOETPAD IN PLATINES
- VOETPAD IN NATUURSTEEN
- FIETSPAD IN BETON
- GRAS
- KANTSTROOK BETON-KASSEIEN-22X11
- TROTTOIRBAND IA-ID1-ID4

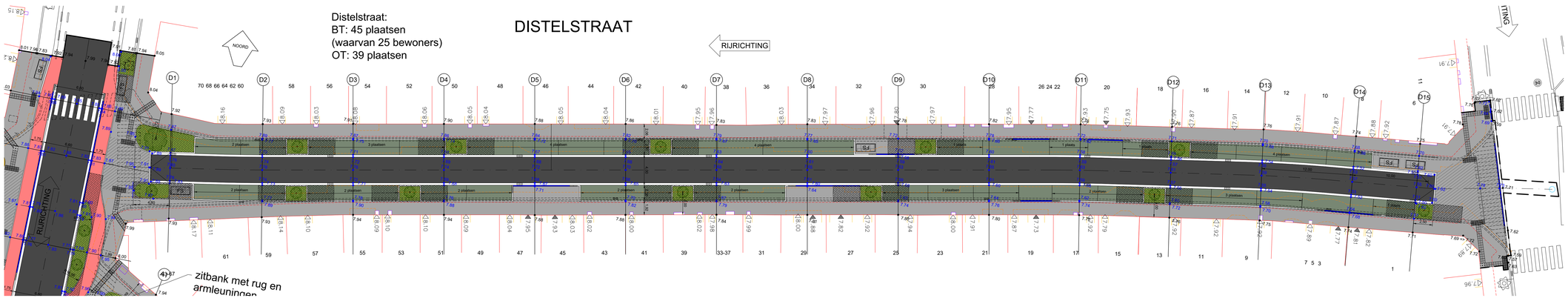
- KOLK
- BESTAANDE BLINDENGELEIDING
- GEVELLIJN
- GEVELLIJN MET AANDUIDING VAN DORPELS-DORPELBREEDTE
- GEVELLIJN MET AANDUIDING VAN GARAGES-INRITTEN
- GEVELLIJN MET AANDUIDING VAN GEVELUITSPRONGEN
- GEVELLIJN MET AANDUIDING VAN KELDERGATEN
- DIVERSE ANTI-PARKEERPALEN
- PALEN OA VERKEERSBORDEN
- VERKEERSLICHT - STRAATVERLICHTING
- PARKEERMETER
- DIVERSE PUTDEKSELS
- BESTAANDE BOMEN
- FIETSENSTALLING TYPE GENT
- GRENS DER WERKEN

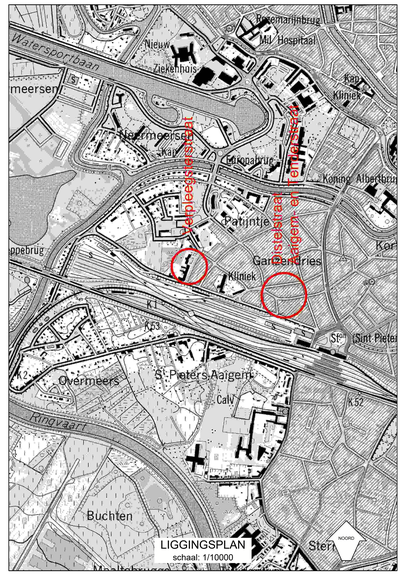
Grondplan ontworpen toestand schaal: 1/200

- BESTRATING IN KWS
- BESTRATING IN STRAATKEIEN
- BETONTEGELS 22X22CM
- BEPLANTING-GRONDZONE
- GRASDALLEN
- LAVASUBSTRAAT
- SPELPRIKKEL/ELEMENT
- NIEUW AAN TE PLANTEN BOMEN
- TE BEHOUDEN BESTAANDE BOMEN
- KANTSTROOK BETON
- TROTTOIRBAND IA-ID1-ID4
- TROTTOIRBAND IE

- RUBBERTEGELS
- RIBBELTEGELS
- NOPPENTEGELS
- Apk ANTI-PARKEERPAALTJE KUNSTSTOF
- FBT FIETSENSTALLING TYPE GENT
- OFFSET GEVEL VAN 1,64M
- OFFSET GEVEL/UITSPRONG VAN 3,00M
- CONTOUREN BESTAANDE TOESTAND
- GRENS DER WERKEN

gent: vernieuwt

DEPARTEMENT RUIMTELIJKE PLANNING, MOBILITEIT EN OPENBAAR DOMEIN
Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen

CLUSTER VERPLEEGSTERSTRAAT

Distelstraat
Grondplan BT - OT

SCHAAL: 1/200

In samenwerking met
FARYS

GEZIEN EN GOEDGEKEURD DOOR DE ONDERGETEKENDE DIRECTEUR-MANAGER

DEPARTEMENT RUIMTELIJKE PLANNING, MOBILITEIT EN OPENBAAR DOMEIN

Ir. G. DE BAETS

Ir. R. CLAEYS
DEPARTEMENTSHOOFD

AANGENOMEN DOOR HET COLLEGE IN ZITTING VAN

DE SCHEPEN VAN OPENBARE WERKEN

PROJECTNUMMER

DE STADSSECRETARIS

F. WATTEEUW

INDEX	DATUM	TEKENAAR	OMSCHRIJVING
A	06/2010	KVB	Verpleegsterstraat: inrekenen voorlopige parkeerstrook thv het appartementsgebouw
B	01/2011	KVB	Verpleegsterstraat: variant: parkeerstrook thv het appartementsgebouw langsparkeren
C	11/2012	KVB	Verpleegsterstraat: variant: aanpassingen thv opmerkingen IKZ 08/11/2012
D	06/2015	KVB	Uitwerken Distel-, Aalgem- en Tendenstraat
E	05/2016	KVB	Aanpassen opmerkingen IKZ 21/04/2016
F	09/2016	KVB	Aanpassen opmerkingen IKZ 02/06/2016
G	10/2016	KVB	Asverschuiving Verpleegsterstraat + ridderingconcept + Klip
H	09/12/2016	KVB	Toevoegen opm Buitenspong (knikpunt en Aalgemstraat)
I	03/2017	KVB	Technische uitwerking

BLAD
2 / 5

OPGEMETEN: ---

GETEKEND: KRISTEN VAN BEVERSLUYS

NAGEZIEN: S. BERNAERDT

DIENST WEGEN, BRUGGEN EN WATERLOPEN - WOODROW WILSONPLEIN 1 - 9000 GENT - TEL: 09 266 79 00

PDF by Van Beversluys Kristen on 01/08/2018 18:04. Properties (Hvdl): 594mm x 1260mm

Grondplan bestaande toestand schaal: 1/200

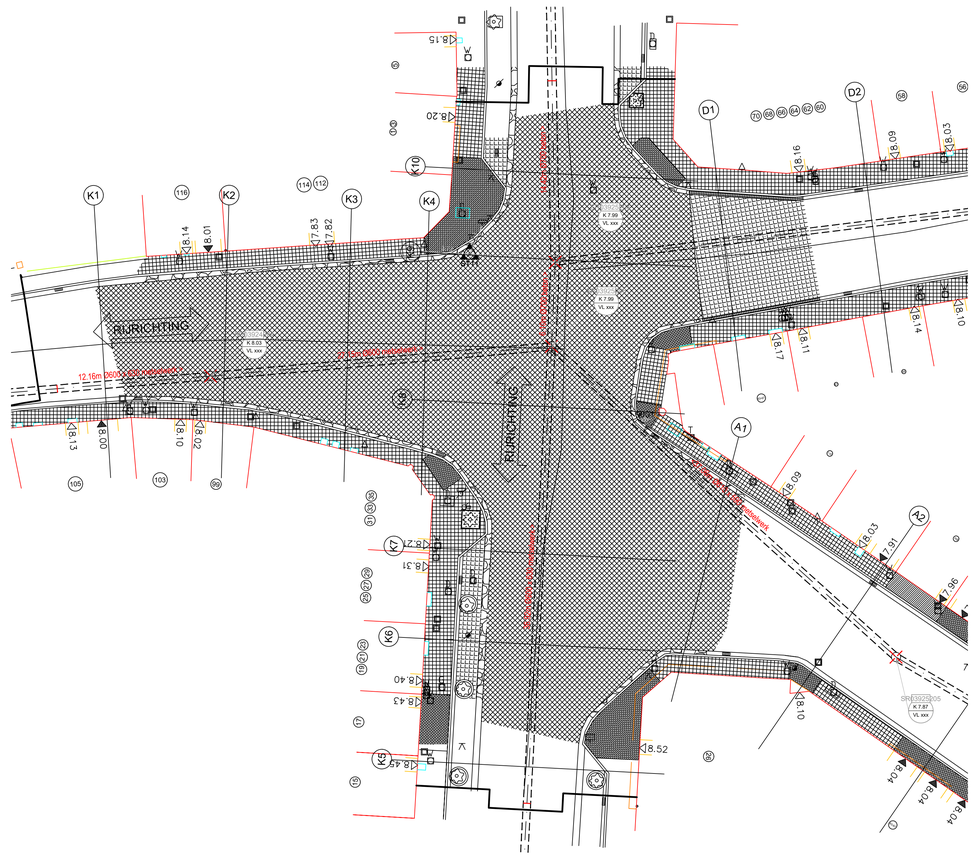
- RUWEG IN ASFALT
- RUWEG IN KASSEIEN
- RUWEG IN GRUIZE BETONSTRAATSTENEN 22X11 VISGRAATVERBAND
- VOETPAD IN BETONTEGELS 22X11CM HALFSTEENSVERBAND
- VOETPAD IN BETONTEGELS 22X22CM
- VOETPAD IN BETONTEGELS 30x30CM
- VOETPAD IN KASSEIEN
- VOETPAD IN PLATINES
- VOETPAD IN NATUURSTEEN
- FIETSPAD IN BETON
- GRAS
- KANTSTROOK BETON-KASSEIEN-22X11
- TROTTOIRBAND IA-ID1-ID4

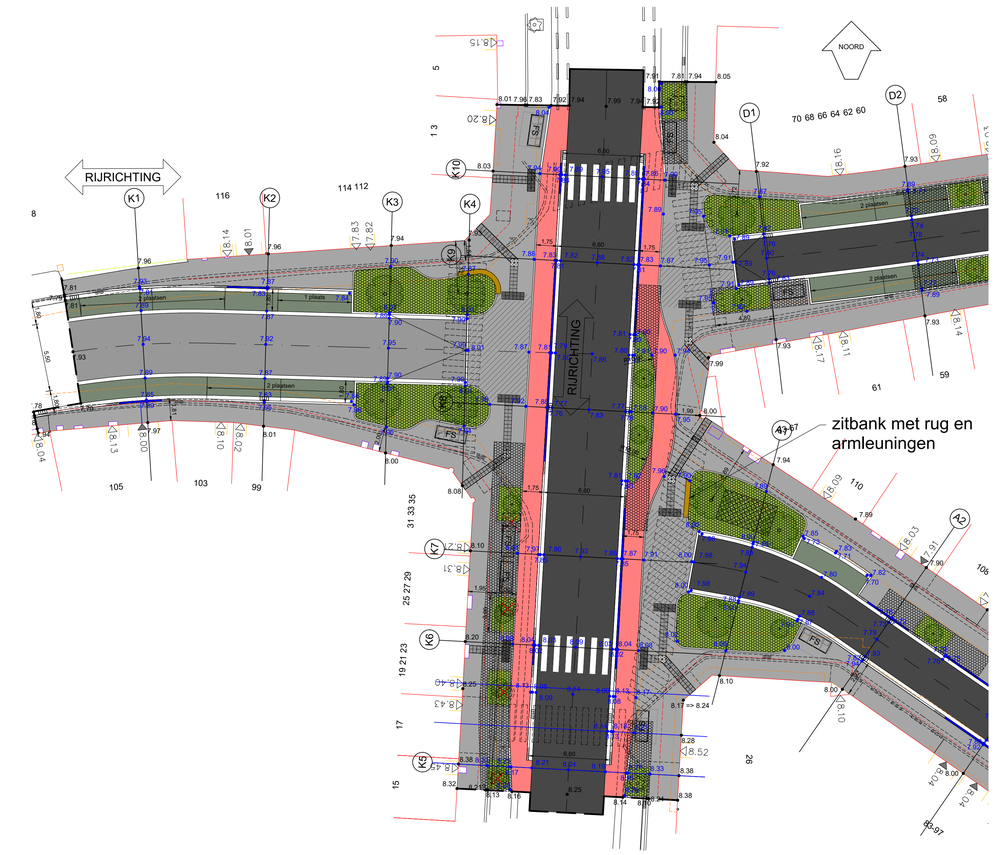
- KOLK
- BESTAANDE BLINDENGELEIDING
- GEVELLIJN
- GEVELLIJN MET AANDUIDING VAN DORPELS-DORPELBREEDTE
- GEVELLIJN MET AANDUIDING VAN GARAGES-INRITTEN
- GEVELLIJN MET AANDUIDING VAN GEVELUITSPRONGEN
- GEVELLIJN MET AANDUIDING VAN KELDERGATEN
- DIVERSE ANTI-PARKEERPALEN
- PALEN OA VERKEERSBORDEN
- VERKEERSLICHT + STRAATVERLICHTING
- PARKEERMETER
- DIVERSE PUTDEKSELS
- BESTAANDE BOMEN
- FIETSENSTALLING TYPE GENT
- GRENS DER WERKEN

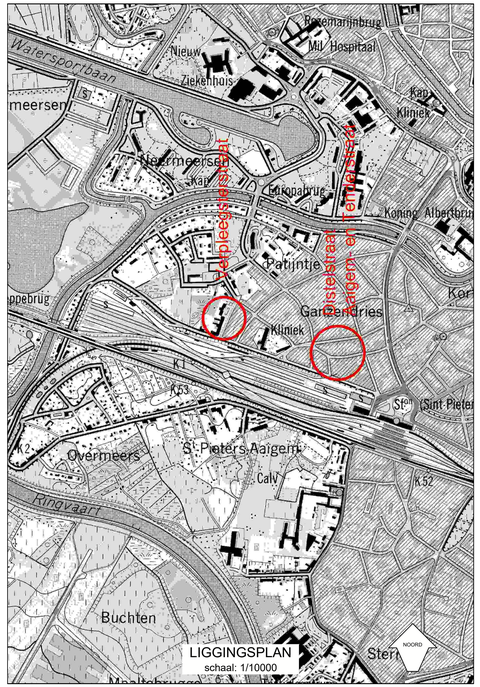
Grondplan ontworpen toestand schaal: 1/200

- BESTRATING IN KWS
- BESTRATING IN STRAATKEIEN
- BETONTEGELS 22X22CM
- BEPLANTING-GROENZONE
- GRASDALLEN
- LAVASUBSTRAAT
- SPELPRIKKEL/ELEMENT
- NIEUW AAN TE PLANTEN BOMEN
- TE BEHOUDEN/TE RODEIEN BESTAANDE BOMEN
- KANTSTROOK BETON
- TROTTOIRBAND IA-ID1-ID4
- TROTTOIRBAND IE

- RUBBERTEGELS
- RIBBELTEGELS
- NOPPENTEGELS
- Apk ANTI-PARKEERPAALTJE KUNSTSTOF
- FIETSENSTALLING TYPE GENT
- OFFSET GEVEL VAN 1,64M
- OFFSET GEVEL/UITSPRONG VAN 3,00M
- CONTOUREN BESTAANDE TOESTAND
- GRENS DER WERKEN

gent: vernieuwt

DEPARTEMENT RUIMTELIJKE PLANNING, MOBILITEIT EN OPENBAAR DOMEIN
Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen

CLUSTER VERPLEEGSTERSTRAAT

Kruispunt Aaigemstraat
Grondplan BT - OT

SCHAAL: 1/200

In samenwerking met
FARYS

PROJECTNUMMER

GEZIEN EN GOEDGEKEURD DOOR DE ONDERGETEKENDE DIRECTEUR-MANAGER
ir. D. DE BAETS

DEPARTEMENT RUIMTELIJKE PLANNING, MOBILITEIT EN OPENBAAR DOMEIN
ir. R. CLAEYS
DEPARTEMENTSHOOFD

AANGENOMEN DOOR HET COLLEGE IN ZITTING VAN
DE STADSSECRETARIS

DE SCHEPEN VAN OPENBARE WERKEN
F. WATTEEUW

INDEX	DATUM	TEKENAAR	OMSCHRIJVING
A	06/2010	KVB	Verpleegsterstraat: intekenen voorlopige parkeerstrook thv het appartementsgebouw
B	01/2011	KVB	Verpleegsterstraat: variant: parkeerstrook thv het appartementsgebouw langsparkeren
C	11/2012	KVB	Verpleegsterstraat: variant: aanpassingen ifv opmerkingen IKZ 08/11/2012
D	06/2015	KVB	Uitwerken Distel-, Aaigem- en Tenderstraat
E	05/2016	KVB	Aanpassen opmerkingen IKZ 21/04/2016
F	09/2016	KVB	Aanpassen opmerkingen IKZ 02/06/2016
G	10/2016	KVB	Aanverschuiving Verpleegsterstraat + rioleringsconcept + Klip
H	09/12/2016	KVB	Toevoegen oprn Bulterspnrjg (kruispunt en Aaigemstraat)
I	03/2017	KVB	Technische uitwerking

BLAD 5/5

OPGEMETEN: ----
GETEKEND: KRISTIEN VAN BEVERSLUYS
NAGEZIEN: S. BERNAERDT

DIENST WEGEN, BRUGGEN EN WATERLOPEN - WOODROW WILSONPLEIN 1 - 9000 GENT - TEL: 09 266 79 00

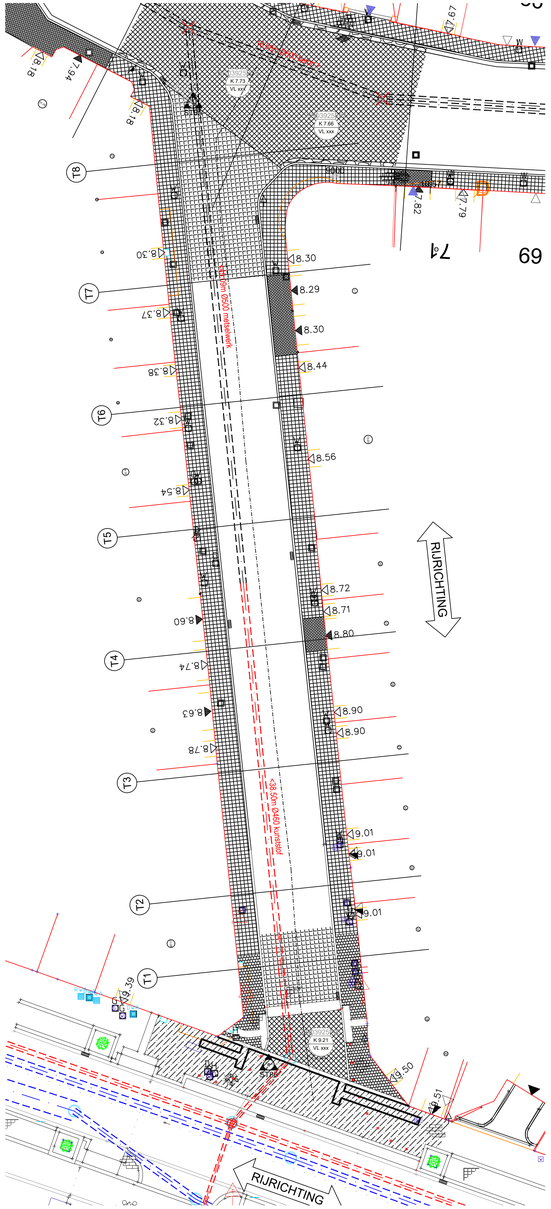
PDF by Van Beversluys Kristien on 01.06.2018 18:06. Papiersize (ISO): 594mm x 1050mm

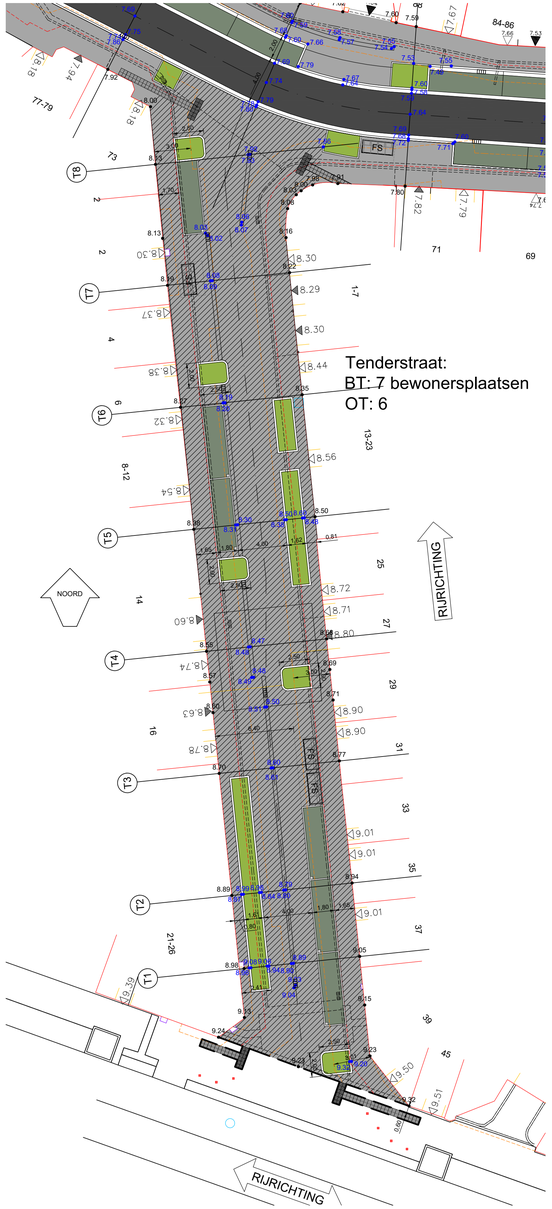
Grondplan bestaande toestand schaal: 1/200

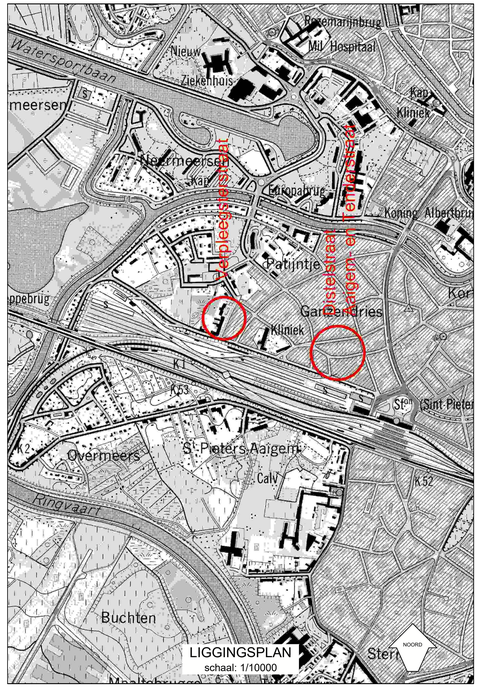
- RUWEG IN ASFALT
- RUWEG IN KASSEIEN
- RUWEG IN GRUIZE BETONSTRAATSTENEN 22X11 VISGRAATVERBAND
- VOETPAD IN BETONTEGELS 22X11CM HALFSTEENSVERBAND
- VOETPAD IN BETONTEGELS 22X22CM
- VOETPAD IN BETONTEGELS 30x30CM
- VOETPAD IN KASSEIEN
- VOETPAD IN PLATINES
- VOETPAD IN NATUURSTEEN
- FIETSPAD IN BETON
- GRAS
- KANTSTROOK BETON-KASSEIEN-22X11
- TROTTOIRBAND IA-ID1-ID4
- KOLK
- BESTAANDE BLINDENGELEIDING
- GEVELLIJN
- GEVELLIJN MET AANDUIDING VAN DORPELS-DORPELBREEDTE
- GEVELLIJN MET AANDUIDING VAN GARAGES-INRITTEN
- GEVELLIJN MET AANDUIDING VAN GEVELUITSPRONGEN
- GEVELLIJN MET AANDUIDING VAN KELDERGATEN
- DIVERSE ANTI-PARKEERPALEN
- PALEN OA VERKEERSBORDEN
- VERKEERSLICHT - STRAATVERLICHTING
- PARKEERMETER
- DIVERSE PUTDEKSELS
- BESTAANDE BOMEN
- FIETSENSTALLING TYPE GENT
- GRENS DER WERKEN

Grondplan ontworpen toestand schaal: 1/200

- BESTRATING IN KWS
- BESTRATING IN STRAATKEIEN
- BETONTEGELS 22X22CM
- BEPLANTING-GROENZONE
- GRASDALLEN
- LAVASUBSTRAAT
- SPELPRIKKEL/ELEMENT
- NIEUW AAN TE PLANTEN BOMEN
- TE BEHOUDEN BESTAANDE BOMEN
- KANTSTROOK BETON
- TROTTOIRBAND IA-ID1-ID4
- TROTTOIRBAND IE
- RUBBERTEGELS
- RIBBELTEGELS
- NOPPENTEGELS
- ANTI-PARKEERPAALTJE KUNSTSTOF
- FIETSENSTALLING TYPE GENT
- OFFSET GEVEL VAN 1,64M
- OFFSET GEVEL/UITSPRONG VAN 3,00M
- CONTOUREN BESTAANDE TOESTAND
- GRENS DER WERKEN

DEPARTEMENT RUIMTELIJKE PLANNING, MOBILITEIT EN OPENBAAR DOMEIN
Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen

CLUSTER VERPLEEGSTERSTRAAT

Tenderstraat
Grondplan BT - OT

SCHAAL: 1/200

In samenwerking met: FARYS

PROJECTNUMMER

GEZIEN EN GOEDGEKEURD DOOR DE ONDERGETEKENDE DIRECTEUR-MANAGER

Ir. D. DE BAETS

AANGENOMEN DOOR HET COLLEGE IN ZITTING VAN

DE STADSSECRETARIS

DEPARTEMENT RUIMTELIJKE PLANNING, MOBILITEIT EN OPENBAAR DOMEIN

Ir. R. CLAEYS
DEPARTEMENTSHOOFD

DE SCHEPEN VAN OPENBARE WERKEN

F. WATTEEUW

INDEX	DATUM	TEKENAAR	OMSCHRIJVING
A	06/2010	KVB	Verpleegsterstraat: intekenen voorlopige parkeerstrook thv het appartementsgebouw
B	01/2011	KVB	Verpleegsterstraat: variant: parkeerstrook thv het appartementsgebouw langsparkeren
C	11/2012	KVB	Verpleegsterstraat: variant: aanpassingen ifv opmerkingen IKZ 08/11/2012
D	06/2015	KVB	Uitwerken Distel-, Aaigem- en Tenderstraat
E	05/2016	KVB	Aanpassen ifv opmerkingen IKZ 21/04/2016 (oa varianten Tenderstraat)
F	09/2016	KVB	Aanpassen opmerkingen IKZ 02/06/2016
G	10/2016	KVB	Asverschuiving Verpleegsterstraat + rioleringsconcept + Klip
H	09/12/2016	KVB	Toevoegen opm Buitensporig (kruispunt en Aaigemstraat)
I	03/2017	KVB	Technische uitwerking

BLAD
4 / 5

OPGEMETEN: ----
GETEKEND: KRISTIEN VAN BEVERSLUYS
NAGEZIEN: S. BERNAERDT

DIENST WEGEN, BRUGGEN EN WATERLOPEN - WOODROW WILSONPLEIN 1 - 9000 GENT - TEL: 09 266 79 00

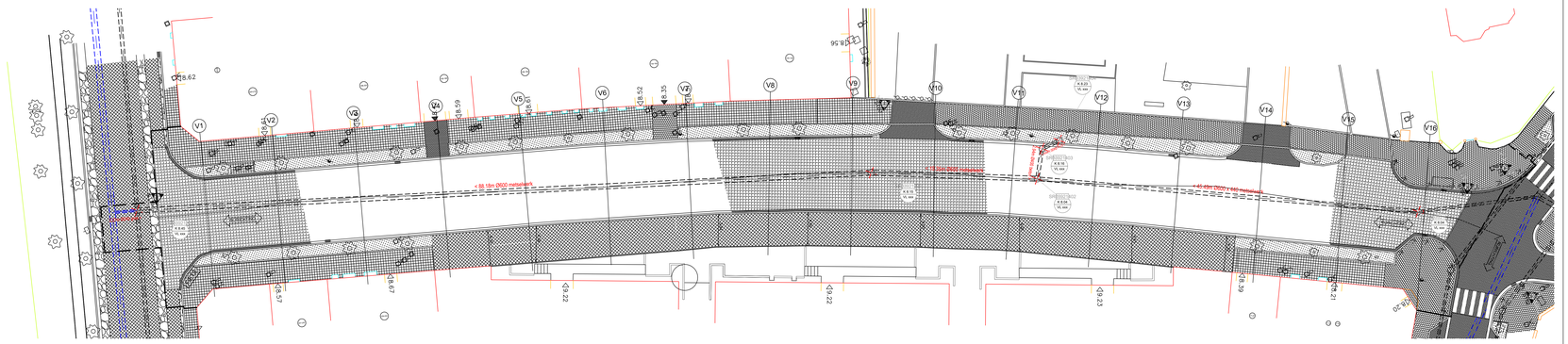
PDF by Van Beverslluys Kristien on 01.06.2018 18:06. Papierzize (Hxb): 594mm x 1050mm

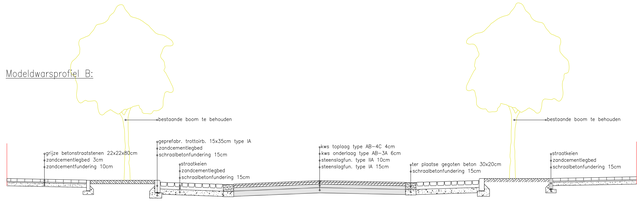
Grondplan bestaande toestand schaal: 1/200

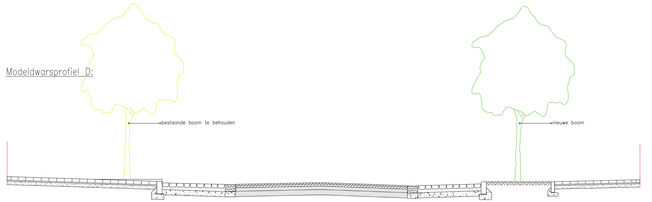
RUWEG IN ASFALT
RUWEG IN KASSEIEN
RUWEG IN GRIJZE BETONSTRAATSTENEN 22X11 VISGRATVERBAND
VOETPAD IN BETONTEGELS 22X11CM HALFSTEENSVERBAND
VOETPAD IN BETONTEGELS 22X22CM
VOETPAD IN BETONTEGELS 30x30CM
VOETPAD IN KASSEIEN
VOETPAD IN PLATINES
VOETPAD IN NATUURSTEEN
FIETSPAD IN BETON
GRAS
KANTSTROOK BETON-KASSEIEN-22X11
TROTTOIRBAND IA--01--ID4
KOLK
BESTAANDE BLINDENGELEIDING
GEVELLIJN
GEVELLIJN MET AANDUIDING VAN DORPELS-DORPELBREEDTE
GEVELLIJN MET AANDUIDING VAN GARAGES-INRITTEN
GEVELLIJN MET AANDUIDING VAN GEVELUITSPRONGEN
GEVELLIJN MET AANDUIDING VAN KELDERGATEN
DIVERSE ANTI-PARKEERPALEN
PALEN OA VERKEERSBORDEN
VERKEERSLICHT + STRAATVERLICHTING
PARKEERMETER
DIVERSE PUTDEKSELS
BESTAANDE BOMEN
FIETSENSTALLING TYPE GENT
GRENS DER WERKEN

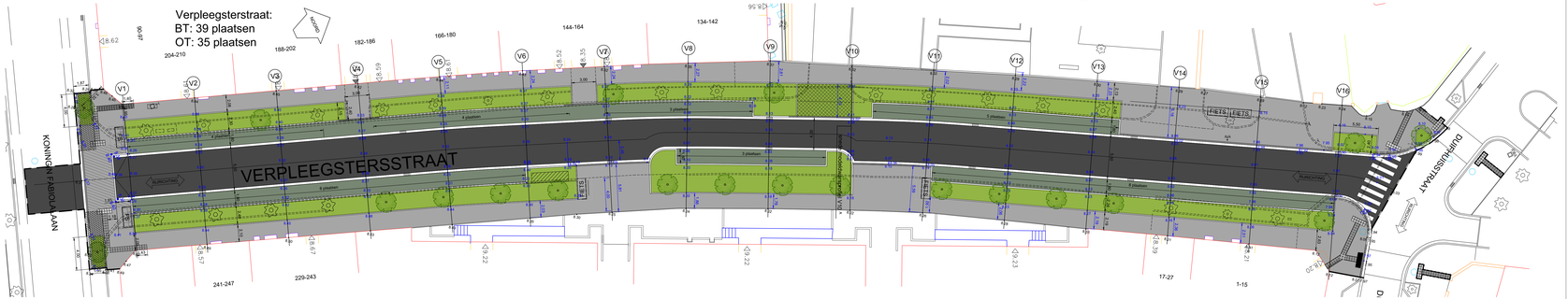
Grondplan ontworpen toestand schaal: 1/200
Ontworpen typedwarsprofielen schaal: 1/50

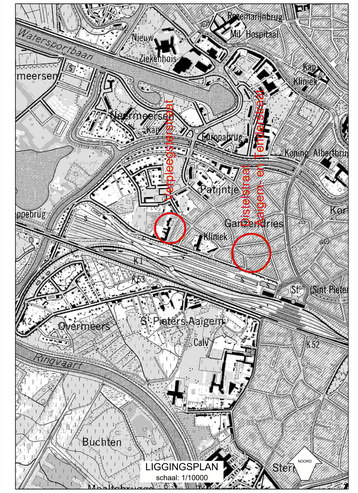
BESTRATING IN KWS
BESTRATING IN STRAATKEIEN
BETONTEGELS 22X22CM
BEPLANTING-GROENZONE
GRASGALLEN
LAVASUBSTRAAT
SPEL/PARKJES/ELEMENT
NIEUW AAN TE PLANTEN BOMEN
TE BEHOUDEN BESTAANDE BOMEN
KANTSTROOK BETON
TROTTOIRBAND IA--01--ID4
TROTTOIRBAND IE
VERLAAGDE TROTTOIRBAND
RUBBERTEGELS
RIBBELTEGELS
NOPPENTEGELS
ANTI--PARKEERPALEN JE KUNSTSTOF
FIETSENSTALLING TYPE GENT
CONTOREN BESTAANDE TOESTAND
GRENS DER WERKEN

gent: vernieuwt

DEPARTEMENT RUIMTELIJKE PLANNING, MOBILITEIT EN OPENBAAR DOMEIN
Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen

CLUSTER VERPLEEGSTERSTRAAT

Verpleegsterstraat
Grondplan en typedwarsprofielen

SCHAAL: 1/200 - 1/50

In samenwerking met
FARYS

PROJECTNUMMER

GEZIEN EN GOEDGEKEURD DOOR DE ONDERGETEKENDE: DIRECTEUR-MANAGER
ir. D. DE BAETS

DEPARTEMENT RUIMTELIJKE PLANNING, MOBILITEIT EN OPENBAAR DOMEIN
ir. R. CLAEYS
DEPARTEMENTSHOOFD

AANGENOMEN DOOR HET COLLEGE IN ZITTING VAN
DE SCHEPEN VAN OPENBARE WERKEN

DE STADSSECRETARIS
F. WATTEEUW

INDEX	DATUM	TEKENAAR	OMSCHRIJVING
A	06/2010	KVB	Verpleegsterstraat: stekenen voorlopige parkeerstrook thv het appartementsgebouw
B	01/2011	KVB	Verpleegsterstraat: variant: parkeerstrook thv het appartementsgebouw langsparkeren
C	11/2012	KVB	Verpleegsterstraat: variant: aanpassingen thv opmerkingen WZ (BE112012
D	06/2016	KVB	Uitwerken Dokter Jaspers en Tandersstraat
E	09/2016	KVB	Aanpassen opmerkingen WZ 21/04/2016
F	09/2016	KVB	Aanpassen opmerkingen WZ 02/06/2016
G	10/2016	KVB	Aanarchitectuur Verpleegsterstraat + rioleringsconcept + Wp
H	09/12/2016	KVB	Toevoegen opm Buitenspong (knuppunt en Aalgemeinstraat)
I	03/2017	KVB	Technische uitwerking

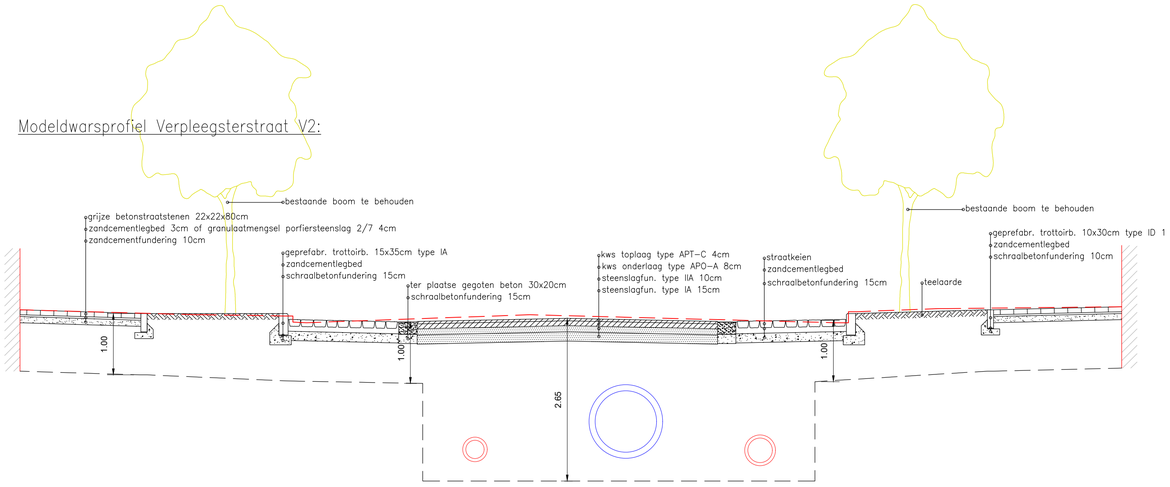
BLAD
1/5

OPGEMETEN: ---
GETEKEND: KRISTIEN VAN BEVEREGLUYS
NAGEZIEN: S. BERNAERDT

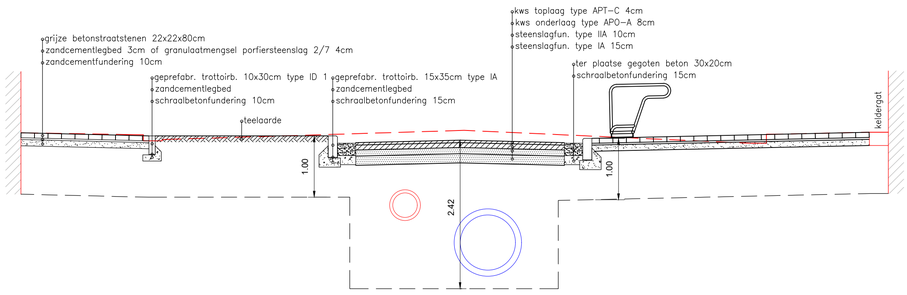
DIENST WEGEN, BRUGGEN EN WATERLOPEN - WOODROW WILSONPLEIN 1 – 9000 GENT - TEL: 09 268 79 00

PDF by Van Beveregluys Kristien on 27.06.2018 16:03 (Raymarine VHS) - 2&Xmon x 4.875cm

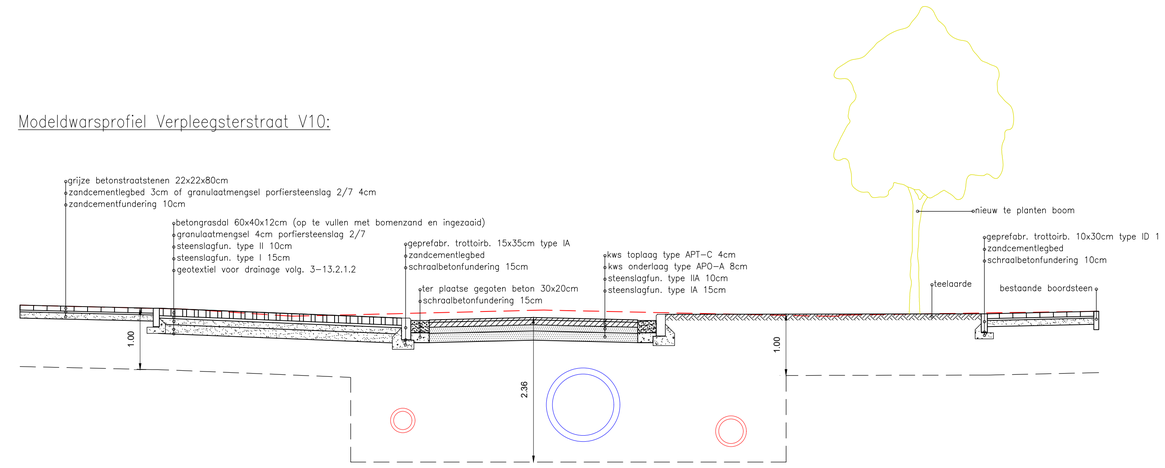
Modeldwarsprofiel Verpleegsterstraat V2:

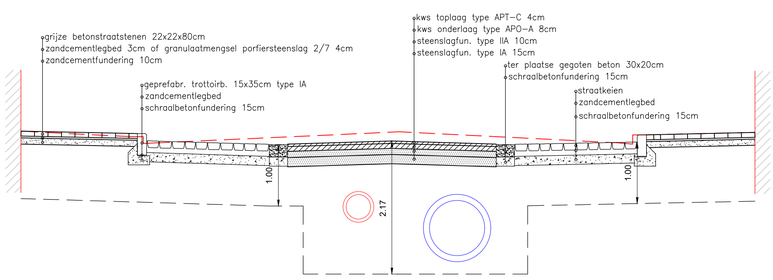
Modeldwarsprofiel Distelstraat D1:

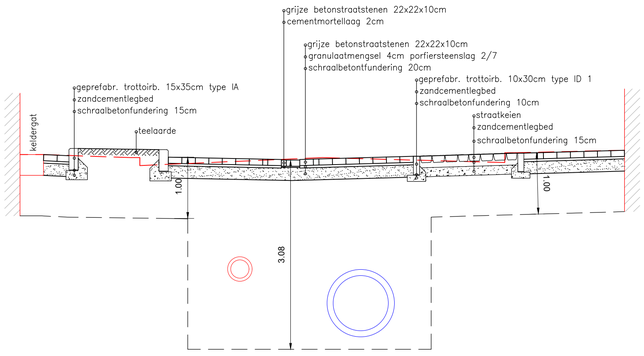
Modeldwarsprofiel Verpleegsterstraat V10:

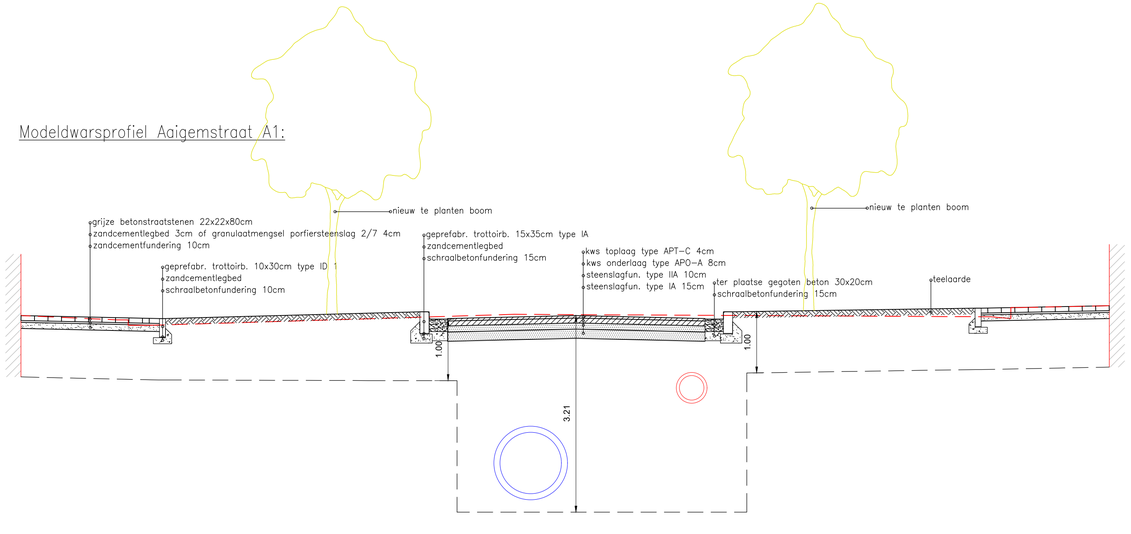
Modeldwarsprofiel Distelstraat D10:

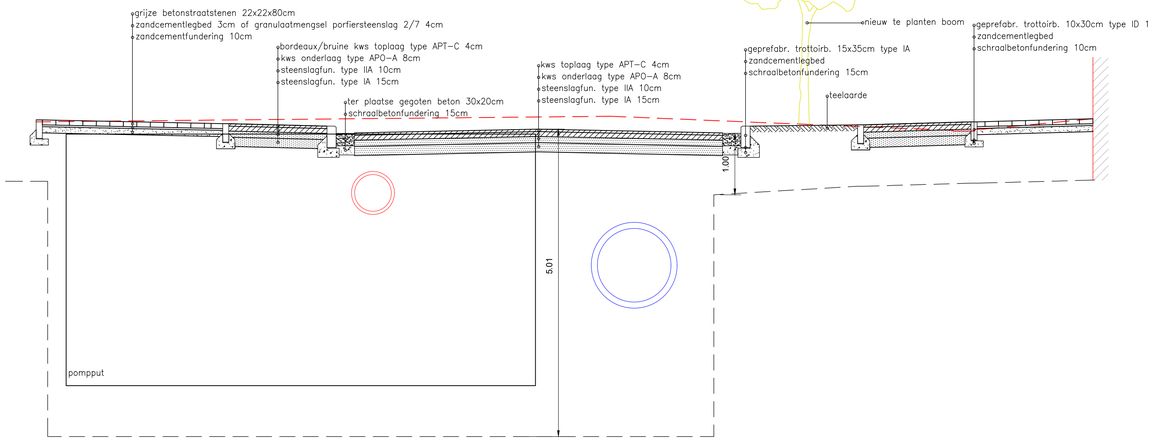
Modeldwarsprofiel Tenderstraat T1:

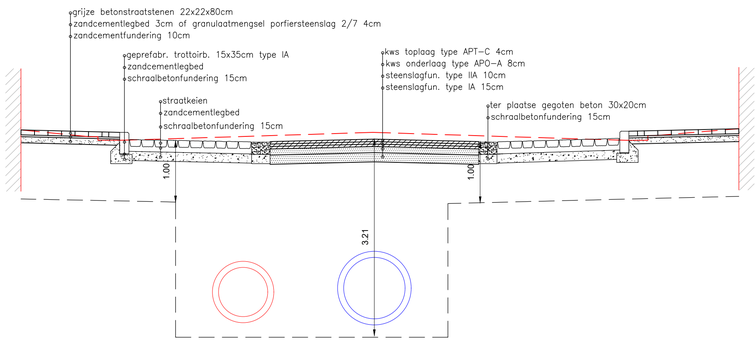
Modeldwarsprofiel Aaigemstraat A1:

Modeldwarsprofiel kruispunt K8:

Modeldwarsprofiel Aaigemstraat A24:

Bouwwerk

Profiel bestaande toestand

Sleuf

Riolering RWA

Riolering DWA

gent:

CLUSTER VERPLEEGSTERSTRAAT

Modeldwarsprofielen

SCHAAL: 1/50

INDEX	DATUM	TEKENAAR	OMSCHRIJVING

PLANNR.:

OPGEMETEN: ----- GETEKEND: Kristien Van Beversluys NAGEZIEN: -----

DIENST WEGEN, BRUGGEN EN WATERLOPEN - WOODROW WILSONPLEIN 1 - 9000 GENT - TEL: 09 266 79 00

PDF by Van Beversluys Kristien on 24.05.2018 17:13. Papersize (HxB): 891mm x 840mm

Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek. **Telkens werden de relevante bronnen weerhouden en opgenomen.**

Hierbij werden een aantal onderzoeksvragen opgelijst betreffende de projectlocatie:

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Welke gebruiksevolutie kende het terrein en wat was de impact ervan op eventuele archeologische sites?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Is het nodig andere vormen van vooronderzoek in te schakelen om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden?

2.3.6.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen. De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad van het archeologische erfgoed.

Het projectgebied Cluster Verpleegstersstraat wordt gekenmerkt door de ligging in tot begin 20ste-eeuws landbouwgebied. Hierdoor heeft het bureau-onderzoek zich toegespitst op de landschappelijke opbouw en het landgebruik van het gebied. Daarvoor wordt bijzondere aandacht besteed aan de relevante ecologische en aardkundige gegevens en bronnen. **Telkens werden de relevante bronnen weerhouden en opgenomen.**

Volgend kaartmateriaal werd geconsulteerd t.b.v. de aardkundige analyse van de projectlocatie:

1. Tertiair geologische kaart van Vlaanderen
2. Quartair geologische kaart van Vlaanderen
3. Bodemkaart
4. Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
5. Hydrografische kaart van Vlaanderen
6. Bodemerosiekaart
7. Bodemgebruikskaart

2.3.6.3 Bekende archeologische vindplaatsen

Dit wijst op vindplaatsen waar de fysieke neerslag van menselijke activiteiten uit het verleden reeds werd vastgesteld en gedocumenteerd. Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het projectgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van het agentschap Onroerend Erfgoed geraadpleegd evenals diverse wetenschappelijke literatuur; bestaande uit voornamelijk door Stadsarcheologie Gent opgebouwde en bestudeerde archeologische ensembles en bewaard in De Zwarte Doos. Dit werd aangevuld met het raadplegen van de Inventaris Onroerend Erfgoed (erfgoedobjecten), de Inventaris van de beschermde archeologische sites en de Inventaris van

de beschermde monumenten, landschappen en stadsgezichten; evenals de Inventaris van de walsites (de door Stadsarcheologie Gent opgemaakte en bijgehouden inventaris van alle op cartografie voorkomende sites met walgracht op grondgebied Gent). **Telkens werden de relevante bronnen weerhouden en opgenomen.**

2.3.6.4 Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën waaronder ook historisch-cartografische, iconografische data en fotocollecties. Omdat het projectgebied zich situeert in hoofdzakelijk oorspronkelijk landbouwgebied met voornamelijk recente bebouwing (20ste eeuw) werd beperkt aandacht besteed aan het onderzoek van archieven en eventueel eerder uitgevoerd onderzoek naar de historische bebouwing of landschapsgebruik. Om bij deze casus inzicht te verwerven over de archeologische indicatoren in het plangebied werd onderstaand historisch kaartmateriaal geanalyseerd. **Telkens werden de relevante bronnen weerhouden en opgenomen.**

Panorama op Gent, 1534
Kaart van Jacob van Deventer, midden 16de eeuw
Kaart van Braun en Hogenberg, 1572
Kaart van Horenbault, 1619
Kaart van Hondius, 1641
Kaart van Ferraris, 1771-1777
Kaart van G. Goethals, 1796
Atlas der Buurtwegen, 1843-1845
Primitief kadaster, ca. 1830
Popp Kadasterkaarten, 1842-1879
Kaart van P. en L. Gérard (1855)
Kaart van Gevaert en Van Impe (1878)
Plattegrond van Gent door Compijn & Soenen (1912)
Luchtfoto, 2015

2.3.6.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van de planlocatie bepaalt in belangrijke mate de gaafheid en bewaringsgraad van het archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken, kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kunnen verslagen van bodemonderzoeken of informatie uit de aardwetenschappelijke kaarten een grote rol spelen bij het correct inschatten van de aanwezigheid en van de bewaringstoestand van de archeologische resten. Om een correcte inschatting hiervan te maken werd gebruik gemaakt van volgende bronnen:

Kadasterkaart
topografische kaart (1981)
orthogonale luchtfoto
ontwerpplannen

Telkens werden de relevante bronnen weerhouden en opgenomen.

2.3.7 Verantwoording nota met beperkte samenstelling met doorslaggevend aspect

Voor het project Cluster Verpleegstersstraat werd geopteerd om een nota op te maken met een beperkte samenstelling. Deze beslissing werd genomen na een duidelijk afwegen van de mogelijke

erfgoedwaarde. Alle gegevens werden ruimtelijk en inhoudelijk met elkaar geconfronteerd en ook in relatie tot de geplande werken afgewogen. Het resultaat hiervan is de keuze voor een archeologienota met beperkte samenstelling.

De drie vooropgestelde criteria werden duidelijk afgewogen:

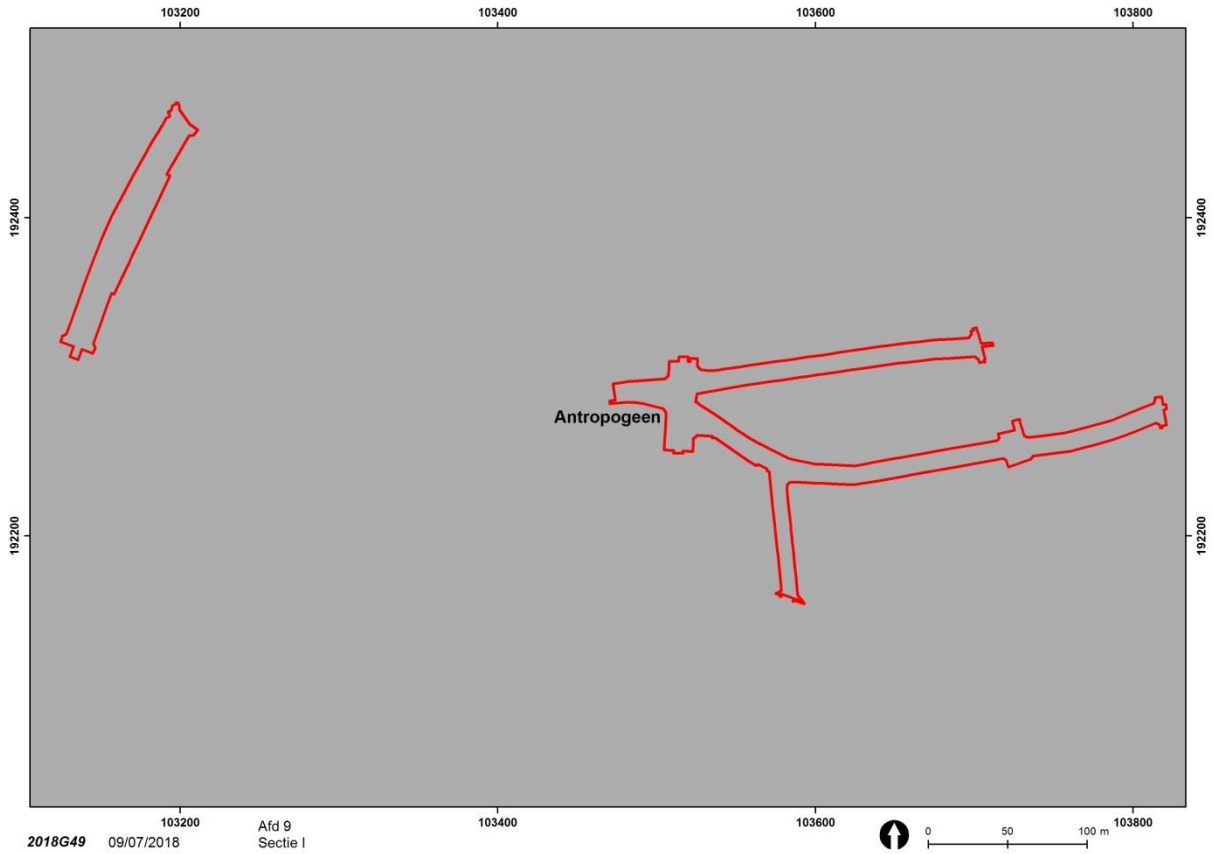
1° geen archeologisch erfgoed (meer) aanwezig
2° de werken waarvoor een vergunning moet worden aangevraagd, hebben geen impact op het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed
3° een archeologisch onderzoek op de betrokken terreinen in kwestie zal nooit leiden tot kenniswinst

Na afweging van alle gekende gegevens zoals onderzocht onder het punt 2.3.6 Archeologisch potentieel kunnen we argumenteren dat het volgende vooropgestelde criteria aangehaald kan worden.

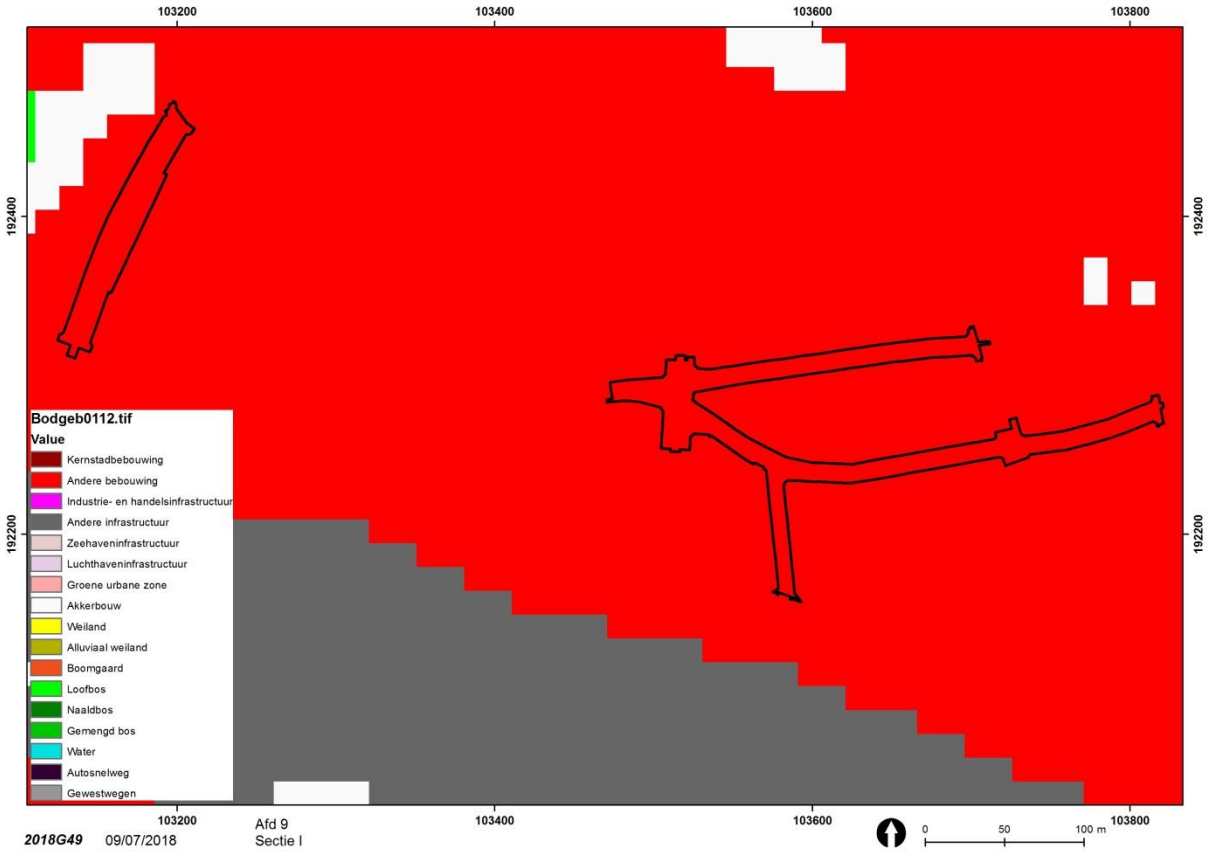
- Geen kenniswinst:

Het is duidelijk dat, de voorziene ingreep van een gescheiden riolering en de heraanleg van de verschillende straten, gekoppeld aan de gegevens verzameld uit de bodemkundige data, het historisch kaartmateriaal en de gekende sites via inventarissen, er zonder twijfel toe leidt dat een archeologisch onderzoek voorafgaand aan de vooropgestelde ingrepen GEEN kenniswinst zou opleveren.

2.3.8 Datering en interpretatie van onderzochte gebied

Plan 5: De projectzone is ingekleurd als Antropogeen (door ingrijpen van de mens gewijzigd of vernietigd bodemprofiel) (AGIV)

Plan 6: Het projectgebied staat op de bodemgebruikskaart ingekleurd als bebouwing (Geopunt Vlaanderen)

De Cluster Verpleegstersstraat situeert zich ten zuidwesten en buiten de historische stadskern van Gent. Het is gelegen in de vroegere wijk Sint-Pieters-Aaigem.

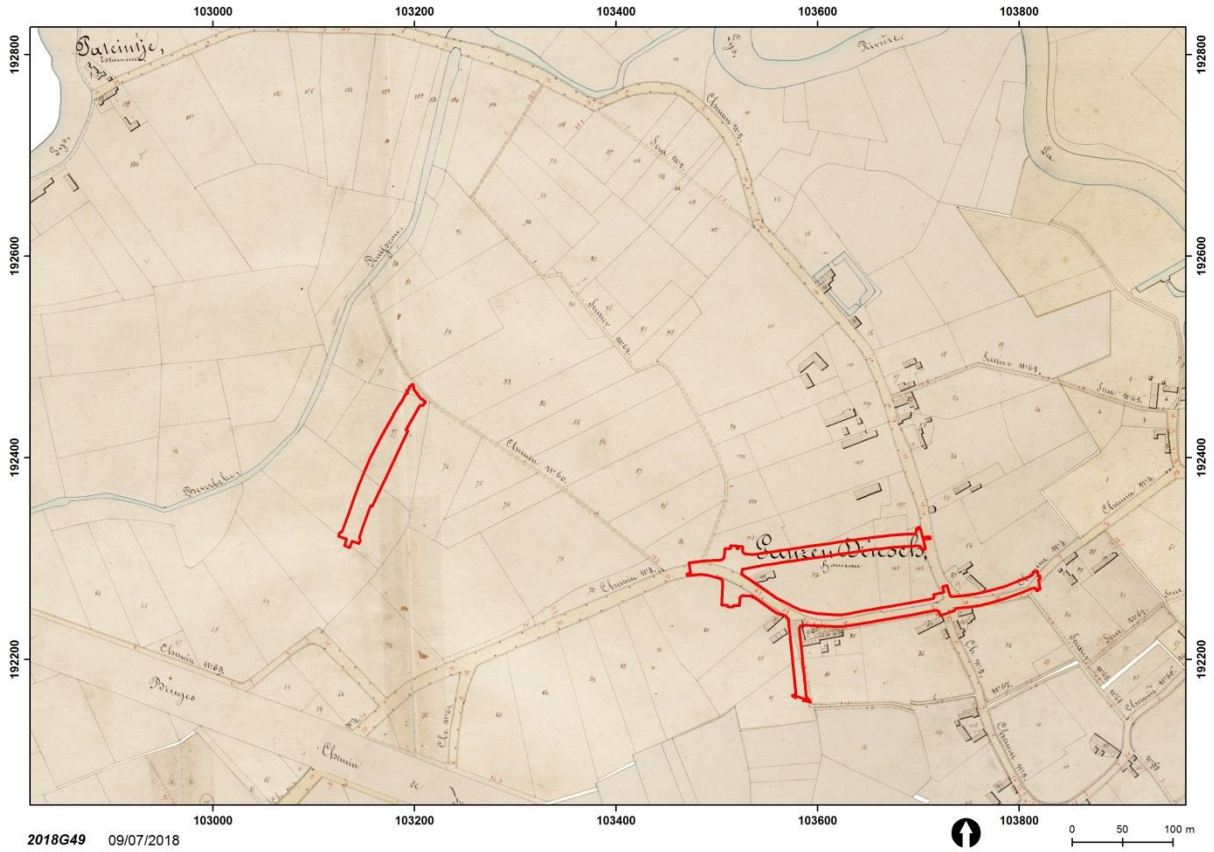

Plan 7: Detail uit de Kaart van Ferraris (1771-1778), Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik, met aanduiding van de zone (Koninklijke Bibliotheek van België)

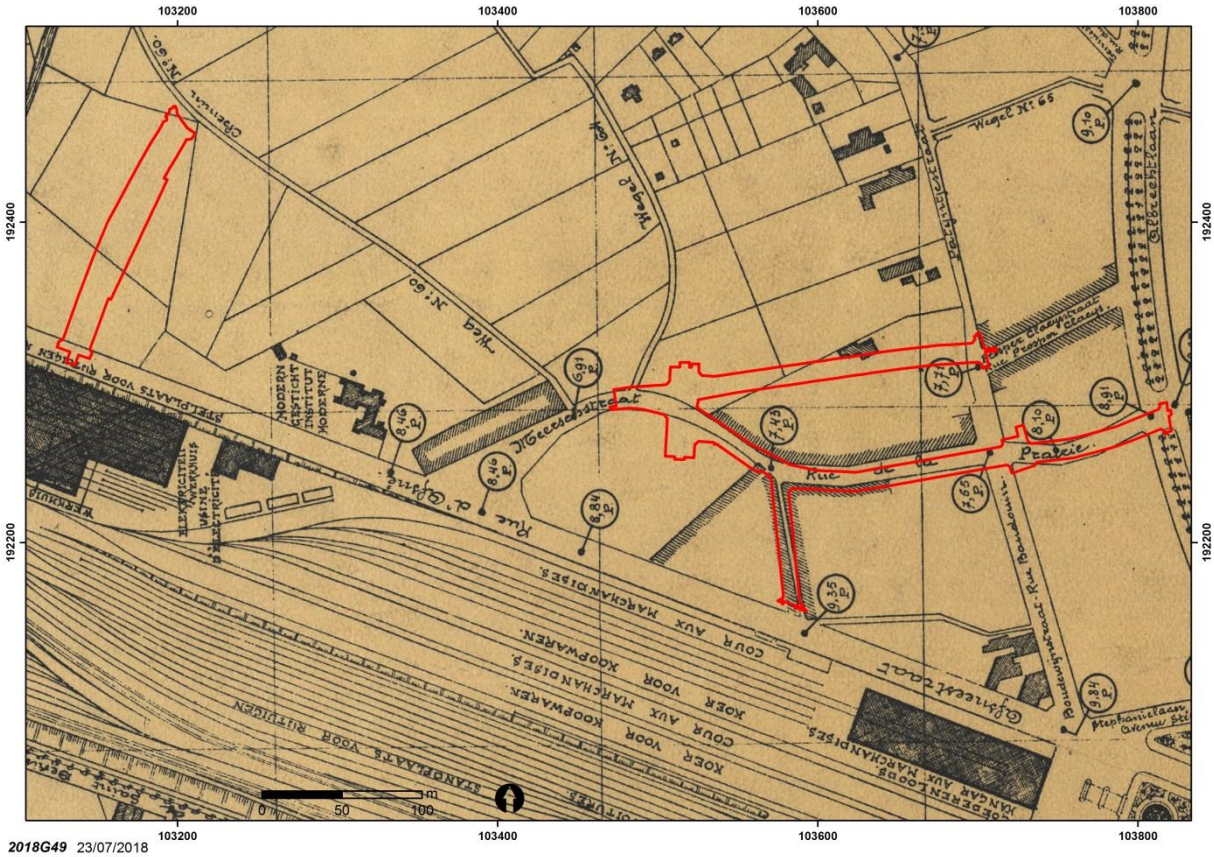
De Aaigemstraat[1] situeert zich in het verlengde van de Meersstraat, waarvan ze vroeger deel uit maakte, vanaf het kruispunt met de Koning Albertlaan via een sterk gebogen tracé tot de Koningin Fabiolalaan. De straat doorkruist zo de vroegere Sint-Pieters-Aaigemwijk, die een sterk ruraal karakter met beperkte bebouwing had binnen een moerassig gebied, begrensd door de spoorlijn naar Oostende, de Leie en de Koning Albertlaan. De aanleg van de wijk werd gestimuleerd door de bouw van het Sint-Pietersstation. De stelselmatige urbanisatie vond plaats tijdens het interbellum.

Op de Aaigemstraat na, zijn de andere straten binnen het projectgebied 20ste-eeuwse creaties door voormalige landbouwgronden. De meerderheid van de gebouwen langsheen de straten dateren uit de jaren 1950, 1960, 1970[2].

[1] AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Aaigemstraat* [online], https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/103205 (geraadpleegd op 23 juli 2018).
[2] AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Verpleegstersstraat* [online], https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/127243 (geraadpleegd op 23 juli 2018).

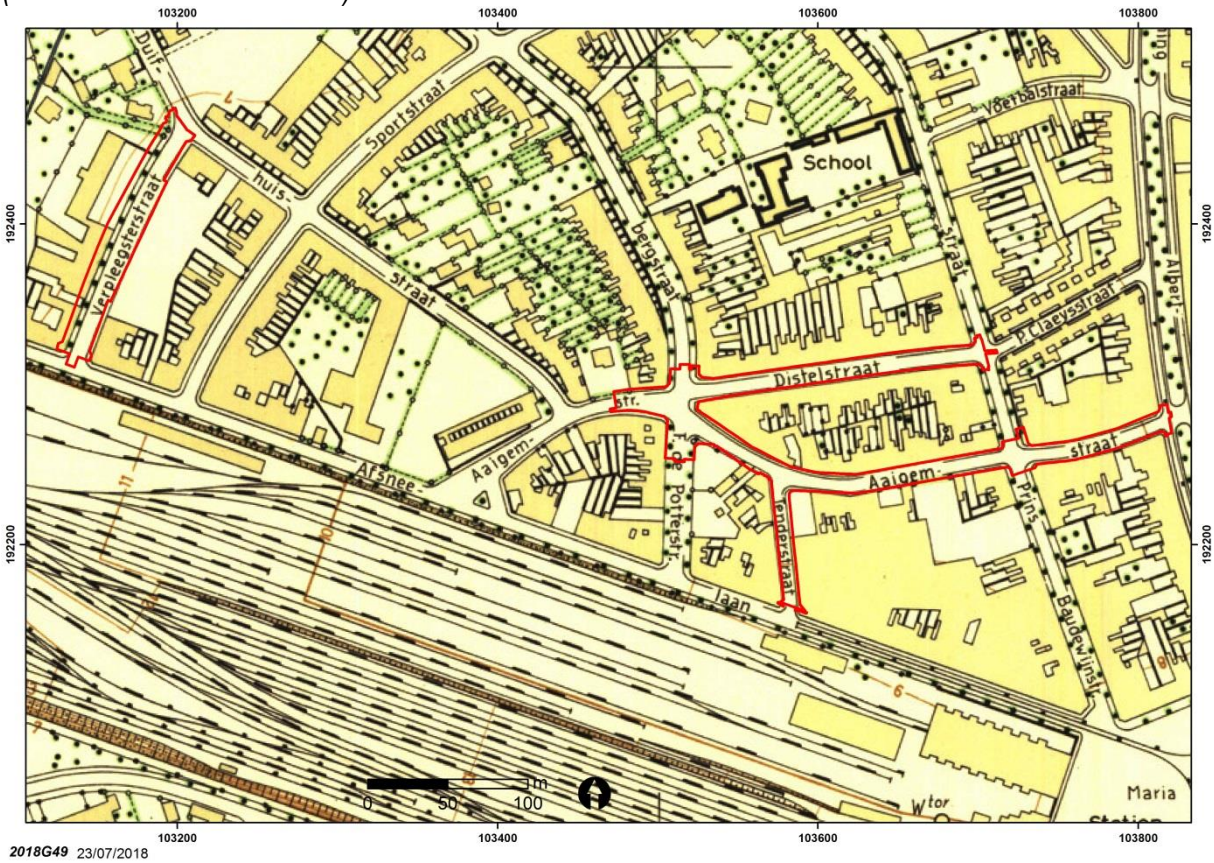
Plan 8: Atlas der Buurtwegen (1841) met aanduiding van het projectgebied (Provincie Oost-Vlaanderen)

Plan 9: Het plan van Compijn & Soenen, 1912, Technische Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen. De Tenderstraat is ondertussen afgelijnd (STAM, Gent)

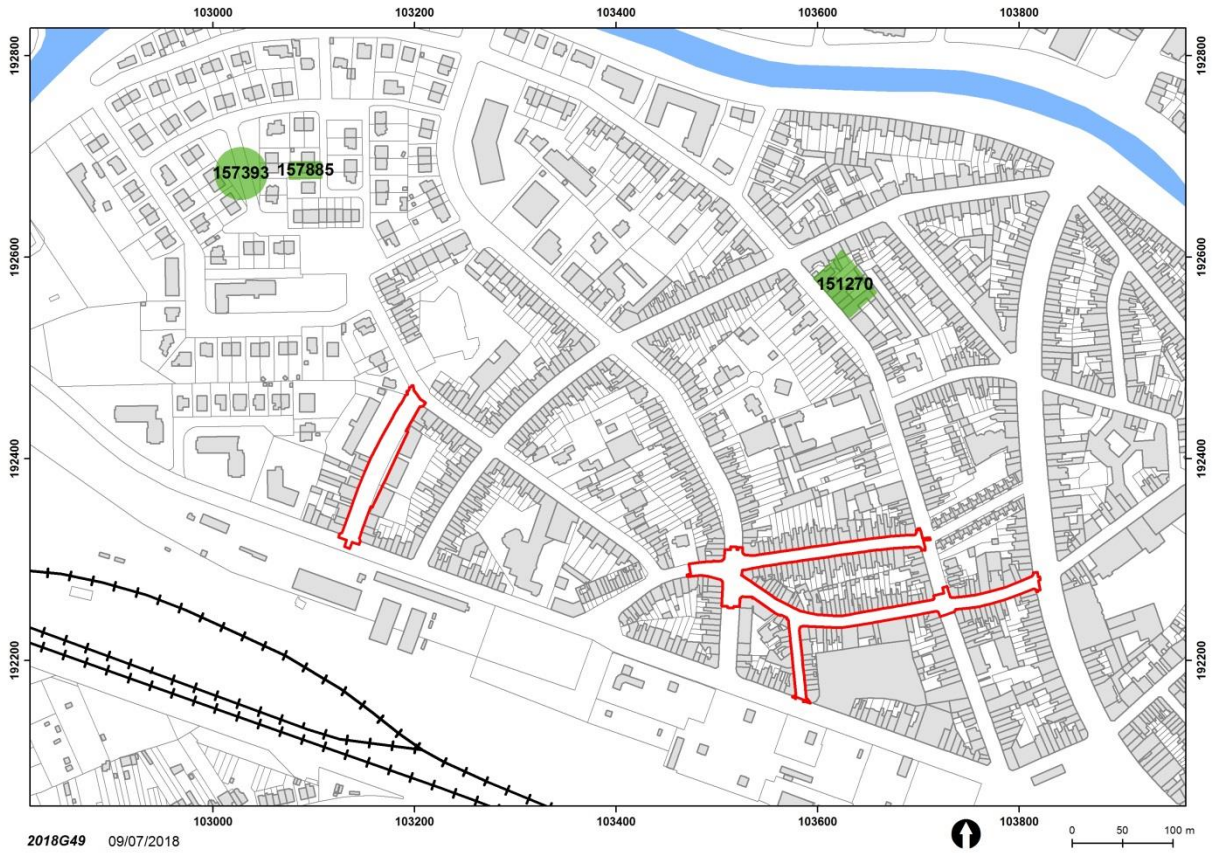

Plan 10: Onderzoekslocatie op de topografische kaart van 1948. De Distelstraat is ondertussen afgelijnd (Universiteitsbibliotheek Gent)

Plan 11: Het projectgebied geprojecteerd op de topografische kaart uit 1960, Ministerie van Openbare Werken (Stad Gent, De Zwarte Doos, Stadsarcheologie)

De CAI maakt in de nabije omgeving melding van locaties 151270, 157885, 157393. Locatie 151270 is in de inventaris van de walsites opgenomen als WSH030[3] (Patijntjesstraat 138-208). De oudste vermelding klimt op tot in de 1571. Het ging om een vierkante omwalde site rondom een centraal gelegen hoog gebouw. Het archeologisch patrimonium op deze plaats kan als volledig vernietigd beschouwd worden. De andere locaties verwijzen naar losse toevalsvondsten zoals een fragment van een 16de-eeuws kapiteel en een fragment Romeins aardewerk.

Plan 12: De op de CAI aangeduide archeologische relicten (Stad Gent, De Zwarte Doos, Stadsarcheologie)

2.3.9 Gemotiveerde verwachting

De projectzone is gelokaliseerd buiten de Gentse stadsvesten in de voormalige Sint-Pieters-Aaigemwijk. Deze laatste had tot in de eerste helft van de 20ste eeuw een sterk ruraal karakter in en op de rand van voormalige meersgronden. De straten binnen de Cluster Verpleegstersstraat zijn gekenmerkt door 20ste-eeuwse bebouwing en een bestaande gemengde riolering. De locatie en de voornamelijk zeer recente ontwikkelingshistoriek doen vermoeden dat het aansnijden van eventuele archeologische sporen quasi nihil is. Algemeen kunnen we stellen dat er op archeologisch vlak geen verwachtingen zijn.

De geplande heraanleg van de straten binnen de Cluster Verpleegstersstraat, inclusief het verwijderen van de bestaande gemengde riolering en het leggen van een gescheiden rioolstelsel, binnen deze zeer recente woonwijk rond het Sint-Pietersstation, doen vermoeden dat er geen kenniswinst mogelijk is bij

[3] CHARLES, L., LALEMAN, M.C., LIEVOIS, D. & STEURBAUT, P., *Van walsites en speelhoven. Het Vrije van Gent bij Jacques Horenbault (1619*), Gent, 2008, p. 147-151.

een eventueel archeologisch (voor)onderzoek met ingreep in de bodem. De wetenschap dat dit tot begin 20ste eeuw een zeer landelijke zone was, in een relatief vochtig meersgebied, gekoppeld aan de geplande werken, zorgt ervoor dat de kans op aanwezige archeologische sporen quasi nihil is. Algemeen kunnen we stellen dat er op archeologisch vlak weinig verwachtingen zijn.

2.3.10 Gemotiveerd advies voor maatregelen

Het projectgebied bestaat in hoofdzaak uit de heraanleg van de straten Verpleegstersstraat, Aaigemstraat, Tenderstraat, Distelstraat en de vernieuwing van de riolering door middel van een gescheiden rioolstelsel. De totaliteit van het projectgebied beslaat 11839 m² dat integraal zal aangepakt worden.

De geplande verstoringen in de ondergrond bestaan uit het verwijderen van de bestaande riolering, de aanleg van een gescheiden stelsel en de vernieuwing van de rijbaan, het voetpad, de parkeerstroken en het plaatsen en aanleggen van plantvakken met bomen en struiken, het plaatsen van fietsenstallingen en spelelementen.

Zowel uit de bodemkundige data, het historisch kaartmateriaal en de gekende sites via inventarissen kan geconcludeerd worden dat de kans tot het aansnijden van archeologisch potentieel quasi nihil is. Dit in combinatie met de geplande ingrepen maakt duidelijk dat de vooropgestelde ingrepen, indien voorafgegaan door een archeologisch onderzoek, GEEN kenniswinst zouden opleveren.

Hierdoor is voldaan aan één van de mogelijke doorslaggevende aspecten die het mogelijk maken om een nota met beperkte samenstelling op te stellen waarbij geen verdere maatregelen nodig zijn.

2.4 Relevante bibliografie

CHARLES, L., LALEMAN, M.C., LIEVOIS, D. & STEURBAUT, P., *Van walsites en speelhoven. Het Vrije van Gent bij Jacques Horenbault (1619*), Gent, 2008.

www.onroerenderfgoed.be
www.dov.vlaanderen.be
http://geovlaanderen.gisvlaanderen.be/geo-vlaanderen/cai/

2.5 Bijlagen

2.5.1. Plannenlijst

projectcode	**2018G49**
plannenlijst	
plannummer	plan 1
type plan	kadasterplan
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2018
plannummer	plan 2
type plan	kadasterplan
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2018
plannummer	plan 3
type plan	topografische kaart
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	1981
plannummer	plan 4
type plan	bouwplan
onderwerp plan	ontwerpplannen en dwarsdoorsnedes
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2018
plannummer	plan 5
type plan	bodemkaart
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied en wijde omgeving
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2006

plannummer	plan 6
type plan	bodemgebruikskaart
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied en wijde omgeving
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2001
plannummer	plan 7
type plan	historische kaart
onderwerp plan	Ferrariskaart
aanmaakschaal	onbekend
aanmaakwijze	analoog
datum	1771-1778
plannummer	plan 8
type plan	historische kaart
onderwerp plan	Atlas der Buurtwegen
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	analoog
datum	1841
plannummer	plan 9
type plan	historische kaart
onderwerp plan	Compijn & Soenen
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	analoog
datum	1912
plannummer	plan 10
type plan	topografische kaart
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	analoog
datum	1948
plannummer	plan 11
type plan	topografische kaart
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied

aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	analoog
datum	1960
plannummer	plan 12
type plan	kadasterkaart
onderwerp plan	CAI-vondsten
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2001-2018

2.5.2. Fotolijst

projectcode	**2018G49**
fotolijst	
fotonummer	foto 1
type foto	luchtfoto
onderwerp foto	locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2018

Thesaurus

Archeologie: Het bestuderen van overblijfselen en voorwerpen of een ander spoor van menselijk bestaan in het verleden, alsook de bestaansomgeving van de mens, waarvan het behoud en de bestudering bijdragen tot het reconstrueren van de bestaansgeschiedenis van de mensheid en haar relatie tot de natuurlijke omgeving en ten aanzien waarvan opgravingen, ontdekkingen en andere methoden van onderzoek betreffende de mensheid en haar omgeving betekenisvolle bronnen van informatie zijn.

Archeologienota: Document, opgemaakt op basis van een archeologisch vooronderzoek, met administratieve gegevens, een verslag over de resultaten van het onderzoek, een voorstel van beslissing en een plan van aanpak voor de maatregelen die daaruit volgen.

Archeologisch onderzoek: Het gebruik van technieken en methoden waarmee archeologische sites, archeologische zones of delen ervan worden opgespoord en onderzocht met inbegrip van archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen.

Bodem: Het bovenste deel van de aardkorst waarin planten kunnen wortelen, samengesteld uit minerale deeltjes en organisch materiaal, inclusief levende organismen. Een bodem ontstaat uit de verweringsproducten van lokale gesteenten of uit afgezette, losse sedimenten.

Bodemstructuur: aggregatietoestand van organische en minerale deeltjes in een sediment tot grotere aggregaten, bepaald door de soort en intensiteit van de onderlinge verbindingen.

Bureauonderzoek: Bureauonderzoek is het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende of verwachte bouwkundige of archeologische waarden binnen een onderzoeksgebied, omvattende de aan- of afwezigheid, de aard en de omvang, de datering, gaafheid en conservering en de relatieve kwaliteit ervan.

Centrale Archeologische Inventaris: Databank die archeologische vondstlocaties en indicatoren daartoe in het Vlaams Gewest in kaart brengt en de beschikbare informatie bundelt (afkorting: CAI).

Historische studie: Historische studie is de studie van historische bronnen, zoals documenten en historisch kaartmateriaal. Bepaalde relicten kunnen in historische bronnen reeds vermeld zijn en op oude kaarten weergegeven zijn. Dit geeft interessante bijkomende informatie omtrent de vondsten en de bewaringstoestand in die periode.

Sites met walgracht: Een site met walgracht - moated site, omwalde of omgrachte hoeve - is een door een brede gracht omgeven wooncomplex, waarbij het voornaamste gebouw opgetrokken is uit (bak)steen. De rest bestaat uit steen- of meestal houtbouw. De gebouwen kunnen defensieve elementen, zoals torens en een poortgebouw, bezitten, maar zijn niet reëel verdedigbaar. Deze elementen vervullen voornamelijk een statusfunctie. De vorm van de woonzone kan vierkant, rechthoekig, cirkelvormig of onregelmatig zijn. In enkele gevallen werd de woonzone opgehoogd. Ze kunnen gedateerd worden tussen de late middeleeuwen en de nieuwe tijd. De sites zijn vaak nog te herkennen in het landschap door de aanwezigheid van een gracht rondom een hoevecomplex. Vaak is ook het wooneiland nog als ophoging herkenbaar. In de 18de eeuw werden ook pastorieën in landelijk gebied vaak als site met walgracht geconcipieerd.

Stadsomwallingen: Een stadsomwalling is het geheel van verdedigingswerken rondom een stad, nl. grachten, wallen, muren, torens, enz..., bedoeld om de stad te beschermen tegen invallen van buitenaf. Tijdens de eerste stadsontwikkelingen bestonden deze stadsomwallingen uit aarden wallen, later werden deze wallen vervangen door stenen muren.